

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 488

30 Μαρτίου 2011

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Η.Π. 14122/549/Ε.103

Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/50/ΕΚ «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 21ης Μαΐου 2008».

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ -
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ -
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του Ν. 2077/1992 «Κύρωση Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ...» (Α' 136), όπως τροποποιήθηκε και τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 (παρ. 1ζ) του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α' 70) και του άρθρου 65 του ν. 1892/1990 (Α' 101).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160), όπως ισχύει.

3. Τις διατάξεις του ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για υδατόρεματα και άλλες διατάξεις.» (Α' 91).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ. 25) του ν. 3065/2002 «Μεταφορά αρμοδιοτήτων του Υπουργικού Συμβουλίου σε άλλα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 251).

5. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) και των 9 και 13 του π.δ/τος 473/1985 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α' 157).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 1 Κεφ.1 Γ (παρ. 4) του ν. 2647/1998 «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες και στην Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Α' 237).

7. Τις διατάξεις του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).

8. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 11764/653/2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Πρόσβαση κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ...κ.λ.π.» (Β' 327).

9. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παραγ. 28 και 29) του π.δ/τος 28/28.1.1993 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό και τις περιφερειακές υπηρεσίες διανομαρχιακού επιπέδου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (Α' 9).

10. Την υπ' αριθμ. ΗΠ 22306/1075/Ε103/29-5-2007 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 920), με την οποία ενσωματώθηκε η οδηγία 2004/107/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 «σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα».

11. Την Οδηγία 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη».

12. Την απόφαση 2004/279/ΕΚ της Επιτροπής της 19ης Μαρτίου 2004 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής της οδηγίας 2002/3/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα.

13. Την απόφαση 97/101/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1997, για την καθιέρωση διαδικασίας για την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων που προέρχονται από τα δίκτυα και τους μεμονωμένους σταθμούς μέτρησης της ρύπανσης του αέρα του περιβάλλοντος στα κράτη μέλη.

14. Τις διατάξεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 189/2009 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων, (Α΄ 221).

15. Την υπ' αριθμ. 2876/2009 απόφαση του Πρωθυπουργού «Αλλαγή τίτλου Υπουργείων» (Β΄ 2234).

16. Τις διατάξεις του άρθρου 2 (παρ. 4) του Π.Δ. 24/2010 «Ανακαθορισμός των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων και τροποποίηση του Π.Δ. 189/2009» (Α΄ 56).

17. Την υπ' αριθμ. 383/18-1-2010 (ΦΕΚ 29 Β΄) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης περί «Καθορισμού αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Θεοδώρας Τζάκρη και Γεωργίου Ντόλιου».

18. Την υπ' αριθμ. 2672/3.12.2009 (Β΄ 2408) κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Οικονομικών Φίλιππου Σαχινίδη».

19. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, ύψους 6.015.141 ΕΥΡΩ περίπου για την περίοδο 2011-2015 και ποσό 500.000 ΕΥΡΩ περίπου από το έτος 2016 και εφεξής. Η εν λόγω δαπάνη θα καλυφθεί από το Π.Δ.Ε., αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Με την παρούσα απόφαση αποσκοπείται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 του Ν. 1650/1986 και συγχρόνως η συμμόρφωση με την οδηγία 2008/50 /ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη» με τη θέσπιση μέτρων που έχουν ως στόχο:

1. Τον προσδιορισμό και καθορισμό των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο σύνολο του περιβάλλοντος.

2. Την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα βάσει κοινών μεθόδων και κριτηρίων.

3. Τη συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να διευκολυνθεί η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των οχλήσεων καθώς και η παρακολούθηση των μακροπρόθεσμων τάσεων και βελτιώσεων που προκύπτουν από τα εθνικά και κοινοτικά μέτρα.

4. Την εξασφάλιση της διάθεσης αυτών των πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα του αέρα στο κοινό.

5. Τη διατήρηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, όταν είναι καλή, και τη βελτίωσή της στις άλλες περιπτώσεις.

6. Την προαγωγή μεγαλύτερης συνεργασίας με τα άλλα κράτη - μέλη της ΕΕ σε ό,τι αφορά τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Κατά την έννοια της παρούσας απόφασης, νοείται ως:

1. «ατμοσφαιρικός αέρας»: ο αέρας της τροπόσφαιρας στους εξωτερικούς χώρους, εξαιρουμένου του αέρα στους χώρους εργασίας όπως ορίζονται στην οδηγία 89/654/ΕΟΚ(3), για τους οποίους ισχύουν οι διατάξεις για την υγεία και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας και στους οποίους δεν έχει συχνά πρόσβαση το κοινό.

2. «ρύπος»: οιαδήποτε ουσία εμφανίζεται στον ατμοσφαιρικό αέρα και ενδέχεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και/ή στο περιβάλλον στο σύνολό του.

3. «επίπεδο»: η συγκέντρωση ενός ρύπου στον ατμοσφαιρικό αέρα ή η εναπόθεσή του σε μια επιφάνεια σε δεδομένη χρονική στιγμή.

(1) ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

(2) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23. απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2006/512/ΕΚ (ΕΕ L 200 της 22.7.2006, σ. 11).

(3) Οδηγία 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (ΕΕ L 393 της 30.12.1989, σ. 1). Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2007/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 165 της 27.6.2007, σ. 21).

4. «εκτίμηση»: οιαδήποτε μέθοδος χρησιμοποιείται για τη μέτρηση, τον υπολογισμό, τον πρόβλεψη ή την κατά προσέγγιση εκτίμηση επιπέδων.

5. «οριακή τιμή»: επίπεδο καθοριζόμενο βάσει επιστημονικών γνώσεων, με σκοπό να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και/ή στο σύνολο του περιβάλλοντος, το οποίο πρέπει να επιτευχθεί εντός δεδομένης προθεσμίας χωρίς εν συνεχεία υπερβάσεις.

6. «κρίσιμο επίπεδο»: επίπεδο καθοριζόμενο βάσει επιστημονικών γνώσεων, η υπέρβαση του οποίου ενδέχεται να συνεπάγεται άμεσες αρνητικές επιπτώσεις για ορισμένους υποδοχείς όπως τα δένδρα, άλλα φυτά ή τα φυσικά οικοσυστήματα, όχι όμως και για τον άνθρωπο.

7. «περιθώριο ανοχής»: το ποσοστό της οριακής τιμής κατά το οποίο επιτρέπεται να γίνεται υπέρβασή της σύμφωνα με τους όρους της παρούσας οδηγίας.

8. «σχέδια για την ποιότητα του αέρα»: τα σχέδια που ορίζουν μέτρα για την επίτευξη των οριακών τιμών ή των τιμών στόχων.

9. «τιμή στόχος»: επίπεδο καθοριζόμενο με σκοπό να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και/ή στο σύνολο του περιβάλλοντος, που επιτυγχάνεται κατά το δυνατόν εντός δεδομένης χρονικής περιόδου.

10. «όριο συναγερμού»: το επίπεδο πέραν του οποίου υπάρχει κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία του πληθυσμού εν γένει ύστερα από σύντομη έκθεση και κατά τη διαπίστωση του οποίου τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν άμεσα μέτρα.

11. «όριο ενημέρωσης»: το επίπεδο πέραν του οποίου η βραχύχρονη έκθεση εγκυμονεί, για ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού, κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία με αποτέλεσμα να καθίσταται απαραίτητη η άμεση και κατάλληλη πληροφόρηση.

12. «άνωτερο όριο εκτίμησης»: το επίπεδο κάτω από το οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται συνδυασμός στα-

θερών μετρήσεων και τεχνικών προσομοίωσης ή/και ενδεικτικών μετρήσεων για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα.

13. «κατώτερο όριο εκτίμησης»: το επίπεδο κάτω από το οποίο μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο τεχνικές προσομοίωσης ή αντικειμενικής εκτίμησης για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα.

14. «μακροπρόθεσμος στόχος»: επίπεδο που πρέπει να επιτευχθεί μακροπρόθεσμα, εκτός εάν αυτό είναι ανέφικτο με ανάλογα μέτρα, για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

15. «συμβολή από φυσικές πηγές»: εκπομπές ρύπων που δεν οφείλονται άμεσα ή έμμεσα σε ανθρώπινες δραστηριότητες, περιλαμβανομένων φυσικών φαινομένων όπως οι εκρήξεις ηφαιστειών, η σεισμική δραστηριότητα, οι γεωθερμικές δραστηριότητες, οι πυρκαγιές φυσικών εκτάσεων, οι περιπτώσεις ισχυρών ανέμων, τα σταγονίδια θαλάσσιου ύδατος ή η επαναιώρηση ή η μεταφορά με τον ατμοσφαιρικό αέρα φυσικών σωματιδίων από ξηρές περιοχές.

16. «ζώνη»: τμήμα του εδάφους κράτους μέλους που οριοθετείται από αυτό το κράτος μέλος για λόγους εκτίμησης και διαχείρισης της ποιότητας του αέρα.

17. «οικισμός»: ζώνη αστικού χαρακτήρα του οποίας ο πληθυσμός υπερβαίνει τους 250 000 κατοίκους ή, όταν ο πληθυσμός είναι μικρότερος ή ίσος των 250.000 κατοίκων, με πυκνότητα πληθυσμού ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο η οποία να δικαιολογεί την ανάγκη εκτίμησης και διαχείρισης της ποιότητας του αέρος του περιβάλλοντος.

18. «ΑΣ10»: τα σωματίδια που διέρχονται διά στομίου κατά μέγεθος διαλογής, όπως ορίζεται στη μέθοδο αναφοράς για τη δειγματοληψία και μέτρηση ΑΣ10 (EN 12341), με αποτελεσματικότητα 50 % ως προς τη συγκράτηση των σωματιδίων αεροδυναμικής διαμέτρου 10 μm.

19. «ΑΣ2,5»: τα σωματίδια που διέρχονται διά στομίου κατά μέγεθος διαλογής, όπως ορίζεται στη μέθοδο αναφοράς για τη δειγματοληψία και μέτρηση ΑΣ2,5 (EN 14907), με αποτελεσματικότητα 50 % ως προς τη συγκράτηση των σωματιδίων αεροδυναμικής διαμέτρου 2,5 μm.

20. «δείκτης μέσης έκθεσης»: μέσο επίπεδο που καθορίζεται από μη εκτεθειμένες τοποθεσίες αστικού χαρακτήρα στο έδαφος κράτους μέλους και αντανακλά την έκθεση του πληθυσμού.

Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του εθνικού στόχου μείωσης της έκθεσης και της υποχρέωσης όσον αφορά τη συγκέντρωση της έκθεσης.

21. «υποχρέωση όσον αφορά τη συγκέντρωση της έκθεσης»: επίπεδο που ορίζεται βάσει του δείκτη μέσης έκθεσης με σκοπό τη μείωση των επιβλαβών επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου, και το οποίο πρέπει να επιτευχθεί εντός δεδομένης περιόδου.

22. «εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης»: ποσοστιαία μείωση της μέσης έκθεσης του πληθυσμού που καθορίζεται για το έτος αναφοράς με στόχο να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου, η οποία πρέπει να επιτευχθεί, ει δυνατόν, εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.

23. «μη εκτεθειμένες τοποθεσίες αστικού χαρακτήρα»: τοποθεσίες σε αστικές περιοχές στις οποίες τα επίπεδα είναι αντιπροσωπευτικά της έκθεσης ολόκληρου του αστικού πληθυσμού.

24. «οξειδία του αζώτου»: το άθροισμα της αναλογίας μείγματος κατ' όγκον (ppbv) μονοξειδίου και διοξειδίου του αζώτου, εκφρασμένο σε μονάδες συγκέντρωσης κατά μάζα διοξειδίου του αζώτου (μg/m³).

25. «σταθερές μετρήσεις»: μετρήσεις που εκτελούνται σε καθορισμένες τοποθεσίες είτε συνεχώς είτε με τυχαία δειγματοληψία, για τον καθορισμό των επιπέδων σύμφωνα με τους σχετικούς στόχους όσον αφορά την ποιότητα των δεδομένων.

26. «ενδεικτικές μετρήσεις»: μετρήσεις που ανταποκρίνονται σε λιγότερο αυστηρούς στόχους σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων συγκριτικά με τις σταθερές μετρήσεις.

27. «πηγικές οργανικές ενώσεις» (ΠΟΕ): οργανικές ενώσεις ανθρωπογενούς και βιογενούς προέλευσης, εκτός από το μεθάνιο, που είναι ικανές να παράγουν φωτοχημικά οξειδωτικά μέσω αντιδράσεων με οξειδία του αζώτου παρουσία ηλιακού φωτός.

28. «πρόδρομες ουσίες του όζοντος»: ουσίες οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία όζοντος σε επίπεδο εδάφους, μερικές από τις οποίες αναγράφονται στο παράρτημα Χ.

Άρθρο 3

Αρμόδιες Αρχές

Για την υλοποίηση των γενικών στόχων του άρθρου 1 της παρούσας απόφασης, προσδιορίζονται οι υπηρεσίες στις οποίες ανατίθενται λόγω αρμοδιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ακόλουθες δραστηριότητες:

α) Για την εν γένει εφαρμογή και υλοποίηση των ως άνω βασικών στόχων, ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος) καθώς και οι αρμόδιες για θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής και ποιότητας περιβάλλοντος υπηρεσίες των Περιφερειών, όπως εκάστοτε τροποποιούνται και ισχύουν, καθώς και τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία και οι αντίστοιχες υπηρεσίες των Περιφερειών.

β) Για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με τις ως άνω αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες.

γ) Για την εγκατάσταση, σε αντιπροσωπευτικές θέσεις εθνικού δικτύου, σταθμών για την παρακολούθηση της ποιότητας της ατμόσφαιράς και την παρακολούθηση της λειτουργίας τους, αρμόδιες είναι οι περιφερειακές υπηρεσίες, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 210 του ν. 3852/2010 σχετικά με τις αρμοδιότητες των Μητροπολιτικών Περιφερειών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

δ) Για την έγκριση των συστημάτων μέτρησης (μέθοδοι, εξοπλισμός, δίκτυα και εργαστήρια) ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ε) Για την εξασφάλιση της ακρίβειας - αξιοπιστίας των μετρήσεων ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος). Το έργο αυτό μπορεί να

ανατίθεται σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις σε φορείς ή ιδρύματα πιστοποιημένα σύμφωνα με την παρ. 1 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης, ημεδαπά ή άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κρατών ΕΖΕΣ.

στ) Για την ανάλυση των μεθόδων εκτίμησης ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, το οποίο είναι δυνατόν να αναθέτει το έργο αυτό σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις, σε ειδικά διαπιστευμένους φορείς ή ιδρύματα και εφόσον δεν υπάρχουν, σε φορείς ή ιδρύματα με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο, ημεδαπά ή άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κρατών ΕΖΕΣ, με την επιφύλαξη της παρ.1 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης.

ζ) Για το συντονισμό, σε εθνικό επίπεδο, των κοινοτικών προγραμμάτων διασφάλισης της ποιότητας του αέρα, τα οποία οργανώνονται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

η) Για τη συνεργασία με τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την επίτευξη κάθε στόχου που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση ορίζεται ως αρμόδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Οι αρμοδιότητες των περιφερειακών υπηρεσιών δύνανται να εξειδικεύονται κατά περίπτωση με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Ανάλογα με την περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές και φορείς συμμορφώνονται προς το τμήμα Γ του παραρτήματος Ι.

Άρθρο 4

Καθορισμός ζωνών και οικισμών

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καταρτίζει κατάλογο ζωνών και οικισμών σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 6 της παρούσας. Η εκτίμηση και η διαχείριση της ποιότητας του αέρα πραγματοποιούνται σε όλες τις ζώνες και σε όλους τους οικισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ ΤΜΗΜΑ 1

Εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα όσον αφορά το διοξείδιο του θείου, το διοξείδιο του αζώτου και τα οξειδία του αζώτου, τα σωματίδια, το μόλυβδο, το βενζόλιο και το μονοξείδιο του άνθρακα.

Άρθρο 5

Καθεστώς εκτίμησης

1. Όσον αφορά το διοξείδιο του θείου, το διοξείδιο του αζώτου και τα οξειδία του αζώτου, τα σωματίδια (ΑΣ10 και ΑΣ2,5), το μόλυβδο, το βενζόλιο και το μονοξείδιο του άνθρακα, ισχύουν τα ανώτερα και τα κατώτερα όρια εκτίμησης του τμήματος Α' του παραρτήματος ΙΙ. Κάθε ζώνη και οικισμός κατατάσσονται σύμφωνα με τα όρια εκτίμησης, όπως αναγράφονται στο άρθρο 6 της παρούσας.

2. Η κατάταξη της παραγράφου 1 επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά πενταετία, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο τμήμα Β' του παραρτήματος ΙΙ.

Ωστόσο, η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος μπορεί να αναθεωρεί τις κατατάξεις συχνότερα σε περιπτώσεις σημαντικών μεταβολών των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις συγκεντρώσεις, στον περιβάλλοντα αέρα, διοξειδίου του θείου, διοξειδίου του αζώτου ή, κατά περίπτωση, οξειδίων του αζώτου, σωματιδίων (ΑΣ10, ΑΣ2,5), μολύβδου, βενζολίου ή μονοξειδίου του άνθρακα.

Άρθρο 6

Κριτήρια εκτίμησης

1. Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των περιφερειών πραγματοποιούν εκτιμήσεις της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για τους ρύπους που αναφέρονται στο άρθρο 5 σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς τους εντός της γεωγραφικής περιοχής ευθύνης τους, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ.

2. Σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς, όπου το επίπεδο των ρύπων της παραγράφου 1 υπερβαίνει το ανώτερο όριο εκτίμησης που καθορίζεται για τους εν λόγω ρύπους, χρησιμοποιούνται σταθερές μετρήσεις για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα. Οι εν λόγω σταθερές μετρήσεις μπορούν να συμπληρώνονται με τεχνικές προσομοίωσης ή/και ενδεικτικές μετρήσεις ώστε να λαμβάνονται κατάλληλες πληροφορίες για τη χωροταξική κατανομή της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα.

3. Σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς, όπου το επίπεδο των ρύπων της παραγράφου 1 είναι χαμηλότερο του ανωτέρου ορίου εκτίμησης που καθορίζεται γι' αυτούς, μπορεί να χρησιμοποιείται συνδυασμός σταθερών μετρήσεων και τεχνικών προσομοίωσης ή/και ενδεικτικές μετρήσεις για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα.

4. Σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς, όπου το επίπεδο των ρύπων της παραγράφου 1 είναι χαμηλότερο του κατωτέρου ορίου εκτίμησης που καθορίζεται γι' αυτούς, αρκεί να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα τεχνικές προσομοίωσης ή τεχνικές αντικειμενικής εκτίμησης των στόχων ή αμφότερες.

5. Επιπλέον των εκτιμήσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, εκτελούνται, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια, μετρήσεις σε μη εκθεθιμένες αγροτικές τοποθεσίες μακριά από σημαντικές πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης με σκοπό την παροχή τουλάχιστον πληροφοριών σχετικά με τη συνολική συγκέντρωση κατά μάζα και τη χημική ταυτότητα των λεπτών σωματιδίων (ΑΣ2,5) σε μέση ετήσια βάση:

α) Εγκαθίσταται ένα σημείο δειγματοληψίας ανά 100.000 km².

β) Οι αρμόδιες υπηρεσίες των περιφερειών σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ, οφείλουν να εγκαταστήσουν έναν τουλάχιστον σταθμό μέτρησης ή μπορεί, κατόπιν συμφωνίας με γειτονικά κράτη μέλη, να εγκαταστήσουν έναν ή περισσότερους κοινούς σταθμούς μέτρησης για την κάλυψη γειτονικών ζωνών, ώστε να επιτυγχάνεται η αναγκαία χωρική ευκρίνεια.

γ) Ανάλογα με την περίπτωση, η παρακολούθηση συντονίζεται προς τη στρατηγική παρακολούθησης και το πρόγραμμα μετρήσεων του προγράμματος συνεργασίας για τη συνεχή παρακολούθηση και την εκτίμηση της μεταφοράς σε μεγάλη απόσταση των ατμοσφαιρικών ρύπων στην Ευρώπη (EMEP).

δ) Τα τμήματα Α' και Γ του παραρτήματος Ι εφαρμόζονται όσον αφορά τους στόχους για την ποιότητα των δεδομένων σχετικά με τις μετρήσεις της συγκέντρωσης κατά μάζα σωματιδίων και το παράρτημα ΙV εφαρμόζεται εξ ολοκλήρου.

Το ΥΠΕΚΑ ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της χημικής σύστασης των λεπτών σωματιδίων (ΑΣ2,5).

Άρθρο 7 Σημεία δειγματοληψίας

1. Οι τοποθεσίες των σημείων δειγματοληψίας για τη μέτρηση του διοξειδίου του θείου, του διοξειδίου του αζώτου και των οξειδίων του αζώτου, των σωματιδίων (ΑΣ10, ΑΣ2,5), του μολύβδου, του βενζολίου και του μονοξειδίου του άνθρακα στον ατμοσφαιρικό αέρα καθορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος ΙΙΙ.

2. Σε κάθε ζώνη ή οικισμό όπου οι σταθερές μετρήσεις αποτελούν τη μόνη πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα, ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας για κάθε σχετικό ρύπο είναι τουλάχιστον ίσος προς τον ελάχιστο αριθμό σημείων δειγματοληψίας που αναφέρεται στο τμήμα Α του παραρτήματος V.

3. Στις ζώνες και τους οικισμούς όπου οι πληροφορίες από σημεία δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις συμπληρώνονται με πληροφορίες από προσομοίωση και/ή ενδεικτικές μετρήσεις, ο συνολικός αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που ορίζεται στο τμήμα Α' του παραρτήματος V μπορεί ωστόσο να μειωθεί έως και κατά 50 % εφόσον:

α) Οι συμπληρωματικές μέθοδοι παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα ως προς τις οριακές τιμές ή τα όρια συναγερμού, καθώς και κατάλληλες πληροφορίες για την ενημέρωση του κοινού.

β) Ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που εγκαθίστανται και η χωρική ευκρίνεια άλλων τεχνικών επαρκούν για τον προσδιορισμό της συγκέντρωσης του αντίστοιχου ρύπου σύμφωνα με τους στόχους για την ποιότητα των δεδομένων οι οποίοι καθορίζονται στο τμήμα Α' του παραρτήματος Ι, και οδηγούν σε αποτελέσματα εκτιμήσεων που ικανοποιούν τα κριτήρια του τμήματος Β' του παραρτήματος Ι. Για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα σε σχέση με τις οριακές τιμές, λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα προσομοίωσης ή/και ενδεικτικών μετρήσεων.

Άρθρο 8 Μέθοδοι μετρήσεων αναφοράς

1. Οι μέθοδοι αναφοράς για τις μετρήσεις και τα κριτήρια παρατίθενται στο τμήμα Α' και το τμήμα Γ του παραρτήματος VI.

2. Άλλες μέθοδοι μέτρησης μπορούν να χρησιμοποιούνται με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που παρατίθενται στο τμήμα Β' του παραρτήματος VI.

ΤΜΗΜΑ 2

Εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα ως προς το όζον

Άρθρο 9 Κριτήρια εκτίμησης

1. Εάν, σε ζώνη ή οικισμό, οι συγκεντρώσεις του όζοντος έχουν υπερβεί τους μακροπρόθεσμους στόχους που αναφέρονται στο τμήμα Γ του παραρτήματος VII κατά οιαδήποτε προηγούμενη πενταετία μετρήσεων, εκτελούνται σταθερές μετρήσεις.

2. Εάν υπάρχουν δεδομένα για λιγότερο από πέντε χρόνια, είναι δυνατόν, για να διευκρινισθεί κατά πόσον, κατά τη συγκεκριμένη πενταετία, σημειώθηκε υπέρβαση των μακροπρόθεσμων στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, να συνδυάζονται τα αποτελέσματα σύντομων εκστρατειών μετρήσεων που πραγματοποιούνται στο χρόνο και τον τόπο όπου αναμένεται να σημειωθούν οι υψηλότερες μετρήσεις, με τα αποτελέσματα που συγκεντρώνονται από την απογραφή και την προσομοίωση των εκπομπών.

Άρθρο 10 Σημεία δειγματοληψίας

1. Η τοποθεσία των σημείων δειγματοληψίας για τις μετρήσεις του όζοντος καθορίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος VIII.

2. Τα σημεία δειγματοληψίας για τις σταθερές μετρήσεις του όζοντος σε κάθε ζώνη ή οικισμό όπου οι μετρήσεις είναι η μόνη πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα δεν πρέπει να είναι λιγότερα από τον ελάχιστο αριθμό σημείων δειγματοληψίας που προβλέπεται στο τμήμα Α' του παραρτήματος ΙΧ.

3. Στις ζώνες και τους οικισμούς όπου οι πληροφορίες από σημεία δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις συμπληρώνονται με πληροφορίες από προσομοίωση ή/και ενδεικτικές μετρήσεις, ο συνολικός αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που ορίζεται στο τμήμα Α' του παραρτήματος ΙΧ μπορεί να μειώνεται εάν:

α) Οι συμπληρωματικές μέθοδοι παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα ως προς τις τιμές στόχους, τους μακροπρόθεσμους στόχους καθώς και τα όρια ενημέρωσης και συναγερμού.

β) Ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που εγκαθίστανται και η χωρική ευκρίνεια άλλων τεχνικών επαρκούν για τον προσδιορισμό της συγκέντρωσης του όζοντος σύμφωνα με τους στόχους για την ποιότητα των δεδομένων οι οποίοι ορίζονται στο τμήμα Α' του παραρτήματος Ι, και οδηγούν σε αποτελέσματα εκτιμήσεων που πληρούν τα κριτήρια του τμήματος Β' του παραρτήματος Ι.

γ) Ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας σε κάθε ζώνη ή οικισμό ανέρχεται τουλάχιστον σε ένα σημείο δειγματοληψίας ανά δύο εκατομμύρια κατοίκους ή σε ένα σημείο δειγματοληψίας ανά 50.000 km², εάν η δεύτερη μέθοδος οδηγεί σε μεγαλύτερο αριθμό σημείων δειγματοληψίας, αλλά δεν πρέπει να είναι μικρότερος από ένα σημείο δειγματοληψίας σε κάθε ζώνη ή οικισμό.

δ) Το διοξείδιο του αζώτου μετρείται σε όλα τα εναπομένοντα σημεία δειγματοληψίας εκτός από τους μη εκτεθειμένους αγροτικούς σταθμούς, κατά το τμήμα Α' του παραρτήματος VIII.

Για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα σε σχέση με τις τιμές στόχους, λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα προσομοίωσης ή/και ενδεικτικών μετρήσεων.

4. Το διοξείδιο του αζώτου μετράται τουλάχιστον στο 50% των σημείων δειγματοληψίας για το όζον τα οποία απαιτούνται δυνάμει του Τμήματος Α' του παραρτήματος ΙΧ. Οι εν λόγω μετρήσεις είναι συνεχείς εξαιρουμένων των μη εκτεθειμένων αγροτικών σταθμών, κατά το τμήμα Α' του παραρτήματος VIII, στους οποίους επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται άλλες μέθοδοι μέτρησης.

5. Σε ζώνες και οικισμούς όπου, κατά τη διάρκεια των μετρήσεων της προηγούμενης πενταετίας, οι συγκεντρώσεις ήταν κατώτερες των μακροπρόθεσμων στόχων, ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας για συνεχείς μετρήσεις καθορίζεται σύμφωνα με το τμήμα Β' του παραρτήματος ΙΧ.

6. Το ΥΠΕΚΑ μεριμνά για την εγκατάσταση και λειτουργία τουλάχιστον ενός σημείου δειγματοληψίας στο ελληνικό έδαφος για να παρέχει δεδομένα σχετικά με τις συγκεντρώσεις των προδρόμων ουσιών του όζοντος που αναφέρονται στο παράρτημα Χ. Επίσης καθορίζει τον αριθμό και την τοποθεσία των σταθμών στους οποίους μετρώνται οι συγκεντρώσεις των προδρόμων ουσιών του όζοντος, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις μεθόδους που παρατίθενται στο παράρτημα Χ.

Άρθρο 11

Μέθοδοι μετρήσεων αναφοράς

1. Εφαρμόζεται η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του όζοντος, η οποία αναφέρεται στο σημείο 8 του τμήματος Α' του παραρτήματος VI. Επιτρέπεται η χρήση άλλων μεθόδων μέτρησης υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο τμήμα Β' του παραρτήματος VI.

2. Το ΥΠΕΚΑ ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιεί για τη λήψη δειγμάτων και τη μέτρηση των ΠΟΕ όπως παρατίθενται στο παράρτημα Χ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

Άρθρο 12

Απαιτήσεις όταν τα επίπεδα είναι χαμηλότερα από τις οριακές τιμές

Στις ζώνες και τους οικισμούς, όπου τα επίπεδα διοξειδίου του θείου, διοξειδίου του αζώτου, ΑΣ10, ΑΣ2,5, μολύβδου, βενζολίου και μονοξειδίου του άνθρακα στον ατμοσφαιρικό αέρα είναι χαμηλότερα από τις αντίστοιχες οριακές τιμές που αναφέρονται στα παραρτήματα XI και XIV, οι αρμόδιες αρχές όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας διατηρούν τα επίπεδα αυτών των ρύπων σε επίπεδα κάτω των οριακών τιμών και επιδιώκουν να διασφαλίζουν την καλύτερη δυνατή ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, που να είναι συμβατή με την αειφόρο ανάπτυξη.

Άρθρο 13

Οριακές τιμές και όρια συναγερωμού για την προστασία της υγείας του ανθρώπου

1. Οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, μεριμνούν ώστε τα επίπεδα διοξειδίου του θείου, ΑΣ10, μολύβδου και μονοξειδίου του άνθρακα

στον ατμοσφαιρικό αέρα να μην υπερβαίνουν στις ζώνες και τους οικισμούς τους τις οριακές τιμές του παραρτήματος XI. Ως προς το διοξείδιο του αζώτου και το βενζόλιο, απαγορεύεται κάθε υπέρβαση των οριακών τιμών του παραρτήματος XI μετά από τις αντίστοιχες ημερομηνίες που ορίζονται σε αυτό. Η συμμόρφωση προς αυτές τις απαιτήσεις εκτιμάται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ. Τα περιθώρια ανοχής του παραρτήματος XI εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 και το άρθρο 23 παράγραφος 1.

2. Τα όρια συναγερωμού για τις συγκεντρώσεις διοξειδίου του θείου και διοξειδίου του αζώτου στον ατμοσφαιρικό αέρα ορίζονται στο τμήμα Α' του παραρτήματος XII.

Άρθρο 14

Κρίσιμα επίπεδα

1. Οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, διασφαλίζουν ότι η συμμόρφωση προς τα κρίσιμα επίπεδα που ορίζονται στο παράρτημα XIII εκτιμάται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Α.

2. Όταν οι σταθερές μετρήσεις αποτελούν τη μόνη πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα, ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας είναι τουλάχιστον ίσος προς τον ελάχιστο αριθμό που ορίζεται στο τμήμα Γ του παραρτήματος V. Όταν οι αντίστοιχες πληροφορίες συμπληρώνονται από ενδεικτικές μετρήσεις ή προσομοίωση, ο ελάχιστος αριθμός σημείων δειγματοληψίας μπορεί να μειώνεται έως και κατά 50 %, υπό την προϋπόθεση ότι οι εκτιμώμενες συγκεντρώσεις του αντίστοιχου ρύπου είναι δυνατόν να υπολογίζονται σύμφωνα με τους στόχους για την ποιότητα των δεδομένων που ορίζονται στο τμήμα Α' του παραρτήματος Ι.

Άρθρο 15

Εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης σε σωματίδια ΑΣ2,5 για την προστασία της υγείας του ανθρώπου

1. Οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος, για να μειώσουν την έκθεση στα σωματίδια ΑΣ2,5 με σκοπό να επιτύχουν τον εθνικό στόχο μείωσης που προβλέπεται στο τμήμα Β του παραρτήματος XIV εντός του έτους που ορίζεται σ' αυτό.

2. Το ΥΠΕΚΑ και οι αρμόδιες υπηρεσίες των περιφερειών εξασφαλίζουν ότι ο δείκτης μέσης έκθεσης για το έτος 2015 που θεσπίζεται σύμφωνα με το τμήμα Α' του παραρτήματος XIV δεν υπερβαίνει την υποχρέωση, όσον αφορά τη συγκέντρωση της έκθεσης, που καθορίζεται στο τμήμα Γ του εν λόγω παραρτήματος.

3. Ο δείκτης μέσης έκθεσης για τα ΑΣ2,5 εκτιμάται σύμφωνα με το τμήμα Α του παραρτήματος XIV.

4. Το ΥΠΕΚΑ μεριμνά, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ, ώστε η κατανομή και ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας, επί των οποίων βασίζεται ο υπολογισμός του δείκτη μέσης έκθεσης για τα ΑΣ2,5, να αντανακλά δεόντως τη γενική έκθεση του πληθυσμού. Ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας δεν πρέπει να είναι χαμηλότερος από αυτόν που καθορίζεται κατ' εφαρμογήν του τμήματος Β του παραρτήματος V.

Άρθρο 16

Τιμές στόχοι και οριακές τιμές ΑΣ2,5 για την προστασία της υγείας του ανθρώπου

1. Οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα χωρίς υπερβολικό κόστος προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι συγκεντρώσεις ΑΣ2,5 στον ατμοσφαιρικό αέρα δεν υπερβαίνουν την τιμή στόχο που καθορίζεται στο τμήμα Δ του παραρτήματος XIV, από την προβλεπόμενη σε αυτό ημερομηνία.

2. Οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, μεριμνούν ώστε οι συγκεντρώσεις ΑΣ2,5 στον ατμοσφαιρικό αέρα να μην υπερβαίνουν την οριακή τιμή που ορίζεται στο τμήμα Ε του παραρτήματος XIV σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς τους, από την προβλεπόμενη σε αυτό ημερομηνία. Η συμμόρφωση προς αυτή την απαίτηση εκτιμάται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.

3. Το περιθώριο ανοχής που ορίζεται στο τμήμα Ε του παραρτήματος XIV εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1.

Άρθρο 17

Απαιτήσεις σε ζώνες και οικισμούς όπου οι συγκεντρώσεις του όζοντος υπερβαίνουν τις τιμές στόχους και τους μακροπρόθεσμους στόχους

1. Οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα χωρίς υπερβολικό κόστος για να εξασφαλίζουν ότι επιτυγχάνονται οι τιμές στόχοι και οι μακροπρόθεσμοι στόχοι.

2. Στις ζώνες και τους οικισμούς όπου παρατηρείται υπέρβαση της τιμής στόχου, οι ως άνω Αρμόδιες Αρχές διασφαλίζουν ότι εφαρμόζεται το πρόγραμμα που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ' αριθμ. ΗΠ 29459/1510/8-7-2005 ΚΥΑ (Β'992), με την οποία ενσωματώθηκε η οδηγία 2001/81/ΕΚ και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, το σχέδιο για την ποιότητα του αέρα, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των τιμών στόχων, εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό με την εφαρμογή μέτρων χωρίς υπερβολικό κόστος, από την ημερομηνία που ορίζεται στο τμήμα Β' του παραρτήματος VII της παρούσας οδηγίας.

3. Για τις ζώνες και τους οικισμούς όπου τα επίπεδα του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα είναι υψηλότερα από τα προβλεπόμενα στους μακροπρόθεσμους στόχους, αλλά χαμηλότερα ή ίσα προς τις τιμές στόχους, οι ως άνω αρμόδιες αρχές καταρτίζουν και εφαρμόζουν οικονομικώς εύλογα μέτρα για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι τουλάχιστον σύμφωνα με όλα τα σχέδια για την ποιότητα του αέρα και με το πρόγραμμα της παραγράφου 2.

Άρθρο 18

Απαιτήσεις σε ζώνες και οικισμούς όπου οι συγκεντρώσεις του όζοντος ανταποκρίνονται στους μακροπρόθεσμους στόχους

Σε ζώνες και οικισμούς όπου τα επίπεδα του όζοντος ανταποκρίνονται στους μακροπρόθεσμους στόχους, οι Αρμόδιες Αρχές, όπως ορίζονται στην περ. α του άρθρου 3 της παρούσας, διατηρούν, στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες

όπως ο διασυνωριακός χαρακτήρας της ρύπανσης του όζοντος και οι μετεωρολογικές συνθήκες, τα εν λόγω επίπεδα κάτω από τους μακροπρόθεσμους στόχους και διαφυλάσσουν με αναλογικά μέτρα την καλύτερη δυνατή ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, η οποία είναι συμβατή με τη βιώσιμη ανάπτυξη και με υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου.

Άρθρο 19

Απαιτούμενα μέτρα σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων ενημέρωσης ή συναγερμού

Όταν παρατηρείται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης που προβλέπεται στο παράρτημα ΧΙΙ ή οιοδήποτε των ορίων συναγερμού που καθορίζονται σε αυτό, οι κατά τόπους Περιφέρειες οφείλουν να μεριμνούν για την ενημέρωση του κοινού μέσω του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης, των εφημερίδων ή του διαδικτύου. Για την Περιφέρεια Αττικής την αρμοδιότητα αυτή έχει το ΥΠΕΚΑ, με την επιφύλαξη του άρθρου 210 του ν. 3852/2010.

Οι αρμόδιες για θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής και ποιότητας περιβάλλοντος υπηρεσίες των Περιφερειών διαβιβάζουν στο ΥΠΕΚΑ πληροφορίες σχετικά με την καταγραφείσα υπέρβαση εντός του πρώτου 10ημέρου του επόμενου μήνα από αυτόν που σημειώθηκε η υπέρβαση.

Το ΥΠΕΚΑ διαβιβάζει επίσης στην Επιτροπή, επί προσωρινής βάσεως, πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα που σημειώθηκαν και τη διάρκεια των περιόδων κατά τις οποίες παρατηρήθηκε υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης ή του ορίου συναγερμού.

Άρθρο 20

Ρυπογόνες συμβολές από φυσικές πηγές

1. Το ΥΠΕΚΑ διαβιβάζει για ένα συγκεκριμένο έτος στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατάλογο των ζωνών και των οικισμών όπου οι υπερβάσεις των οριακών τιμών για συγκεκριμένο ρύπο είναι αποδοτέες σε φυσικές πηγές. Επίσης, παρέχει πληροφορίες για τις συγκεντρώσεις και τις πηγές καθώς και τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η υπέρβαση οφείλεται σε φυσικές πηγές. Οι αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες μεριμνούν ώστε να παρέχουν τα απαραίτητα μετρητικά δεδομένα για τον παραπάνω σκοπό.

2. Υπέρβαση οφειλόμενη σε φυσικές πηγές σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεν θεωρείται υπέρβαση για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, εφόσον αυτό αποδεικνύεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που δημοσιεύει η Επιτροπή.

Άρθρο 21

Υπερβάσεις αποδιδόμενες στη διασκόρπιση άμμου ή αλατιού σε δρόμους το χειμώνα

1. Το ΥΠΕΚΑ με τις αρμόδιες διευθύνσεις του ορίζει ζώνες ή οικισμούς όπου σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών για τα σωματίδια ΑΣ10 στον ατμοσφαιρικό αέρα, η οποία οφείλεται σε επαναιώρηση σωματιδίων λόγω διασκόρπισης άμμου ή αλατιού σε δρόμους το χειμώνα.

2. Το ΥΠΕΚΑ διαβιβάζει στην Επιτροπή κατάλογο των εν λόγω ζωνών ή οικισμών, συνοδευόμενο από πληροφορίες για τις σχετικές συγκεντρώσεις και πηγές σωματιδίων ΑΣ10.

3. Η ενημέρωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 27, περιλαμβάνει την παροχή των δεόντων στοιχείων που αποδεικνύουν ότι τυχόν υπερβάσεις οφείλονται στην επαναιώρηση σωματιδίων και ότι έχουν ληφθεί εύλογα μέτρα για τη μείωση των συγκεντρώσεων.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20, στην περίπτωση των ζωνών και των οικισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το ΥΠΕΚΑ συντάσσει το σχέδιο για την ποιότητα του αέρα που προβλέπεται στο άρθρο 23 μόνον εφόσον οι υπερβάσεις οφείλονται σε πηγές σωματιδίων ΑΣ10 εκτός της διασκόρπισης άμμου ή αλατιού στους δρόμους το χειμώνα.

5. Ο καθορισμός των συμβόλων από την επαναιώρηση σωματιδίων λόγω της διασκόρπισης άμμου ή αλατιού στους δρόμους το χειμώνα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει δημοσιεύσει η Επιτροπή.

Άρθρο 22

Αναβολή της τήρησης των προθεσμιών και εξαίρεση από την υποχρέωση εφαρμογής ορισμένων οριακών τιμών

1. Όταν, σε μια ζώνη ή έναν οικισμό, είναι αδύνατον να επιτευχθεί συμμόρφωση προς τις οριακές τιμές για το διοξείδιο του αζώτου ή το βενζόλιο εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο παράρτημα XI, είναι δυνατόν σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του παρόντος άρθρου να αναβληθεί η τήρηση των εν λόγω προθεσμιών για πέντε το πολύ έτη στη συγκεκριμένη ζώνη ή το συγκεκριμένο οικισμό, υπό τις εξής προϋποθέσεις: έχει εκπονηθεί σχέδιο για την ποιότητα του αέρα, σύμφωνα με το άρθρο 23, για τη ζώνη ή τον οικισμό για τον οποίο θα ισχύσει η αναβολή. Το εν λόγω σχέδιο για την ποιότητα του αέρα συμπληρώνεται με τις πληροφορίες που αναφέρονται στο τμήμα Β' του παραρτήματος XV οι οποίες αφορούν τους σχετικούς ρύπους και καταδεικνύει με ποιο τρόπο θα επιτευχθεί η συμμόρφωση προς τις οριακές τιμές πριν από τη νέα προθεσμία.

2. Όταν, σε συγκεκριμένη ζώνη ή οικισμό, είναι αδύνατον να επιτευχθεί συμμόρφωση προς τις οριακές τιμές για τα σωματίδια ΑΣ10 όπως προσδιορίζονται στο παράρτημα XI, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών διασποράς που προσιδιάζουν στη συγκεκριμένη τοποθεσία, αντίξων κλιματικών συνθηκών ή διαμεθοριακών συμβολών, παύει η υποχρέωση τήρησης των εν λόγω οριακών τιμών έως τις 11 Ιουνίου 2011, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και αποδειχθεί ότι έχουν ληφθεί όλα τα κατάλληλα μέτρα από τις αρμόδιες αρχές της παρ. α του άρθρου 3 της παρούσας σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να τηρηθούν οι προθεσμίες.

3. Κατά την εφαρμογή των παραγράφων 1 ή 2, οι ως άνω αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε να μη σημειώνεται υπέρβαση της οριακής τιμής για κάθε ρύπο μεγαλύτερη από το ανώτατο περιθώριο ανοχής που ορίζεται για καθέναν από τους συγκεκριμένους ρύπους στο παράρτημα XI.

4. Το ΥΠΕΚΑ ενημερώνει την Επιτροπή όταν, κατά την άποψή του, επιβάλλεται να εφαρμοσθούν οι παράγραφοι 1 ή 2, και κοινοποιούν το σχέδιο για την ποιότητα του αέρα της παραγράφου 1, καθώς και όλες τις σχετικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να εκτιμήσει η Επιτροπή κατά πόσον πληρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις.

Εάν η Επιτροπή δεν διατυπώσει αντιρρήσεις εντός εννέα μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 2 θεωρείται ότι πληρούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΧΕΔΙΑ

Άρθρο 23

Σχέδια για την ποιότητα του αέρα

1. Όταν, σε συγκεκριμένες ζώνες ή οικισμούς, τα επίπεδα των ρύπων υπερβαίνουν κάθε οριακή τιμή ή τιμή στόχο, καθώς και κάθε αντίστοιχο περιθώριο ανοχής, οι αρμόδιες αρχές της παρ. α του άρθρου 3 της παρούσας μεριμνούν ώστε να εκπονούνται σχέδια για την ποιότητα του αέρα για τις εν λόγω ζώνες ή οικισμούς με σκοπό να επιτευχθούν οι αντίστοιχες οριακές τιμές ή οι τιμές στόχοι που αναφέρονται στα παραρτήματα XI και XIV.

Σε περίπτωση υπερβάσεων αυτών των οριακών τιμών, για τις οποίες έχει ήδη παρέλθει η προβλεπόμενη προθεσμία, τα σχέδια για την ποιότητα του αέρα θα θεσπίζονται κατάλληλα μέτρα ώστε η περίοδος υπέρβασης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη. Τα σχέδια για την ποιότητα του αέρα μπορούν επιπροσθέτως να περιέχουν ειδικά μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, περιλαμβανομένων των παιδιών.

Οι Περιφέρειες ενημερώνουν και αποστέλλουν ετησίως στο ΥΠΕΚΑ, εντός του επόμενου έτους από το έτος που παρατηρήθηκε η υπέρβαση, τα σχέδια για την ποιότητα του αέρα στην περιοχή τους με αναλυτικές πληροφορίες. Τα εν λόγω σχέδια για την ποιότητα του αέρα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο τμήμα Α του παραρτήματος XV και μπορεί να περιέχουν μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 24. Τα εν λόγω σχέδια κοινοποιούνται αμελλητί στην Επιτροπή από το ΥΠΕΚΑ, το αργότερο δε δύο έτη μετά το τέλος του έτους κατά το οποίο παρατηρήθηκε η πρώτη υπέρβαση. Όταν πρέπει να εκπονηθούν ή να εφαρμοσθούν σχέδια για περισσότερους του ενός ρύπους οι ως άνω αρμόδιες αρχές εκπονούν και εφαρμόζουν, ανάλογα με την περίπτωση, ολοκληρωμένα σχέδια για την ποιότητα του αέρα που καλύπτουν όλους τους συγκεκριμένους ρύπους.

2. Στο μέτρο του δυνατού, το ΥΠΕΚΑ εξασφαλίζει τη συνέπεια προς τα άλλα σχέδια που απαιτούνται δυνάμει της ΗΠ 29457/1511/8-7-2005 ΚΥΑ (Β'992), με την οποία ενσωματώθηκε η οδηγία 2001/80/ΕΚ, της ΗΠ 29459/1510/8-7-2005 ΚΥΑ (Β'992) με την οποία ενσωματώθηκε η οδηγία 2001/81/ΕΚ ή της 13586/724/28-3-2006 ΚΥΑ (Β'384), με την οποία ενσωματώθηκε η οδηγία 2002/49/ΕΚ για την επίτευξη των αντίστοιχων περιβαλλοντικών στόχων.

Άρθρο 24

Σχέδια βραχυπρόθεσμης δράσης

1. Εάν, σε μια ζώνη ή έναν οικισμό, υπάρχει κίνδυνος τα επίπεδα των ρύπων να υπερβαίνουν ένα ή περισσότερα από τα όρια συναγερμού που ορίζονται στο παράρτημα VII, εκπονούνται σχέδια δράσης, από τις κατά τόπους Περιφέρειες, στα οποία αναφέρονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν βραχυπρόθεσμα για να μειωθούν

οι κίνδυνοι από αυτή την υπέρβαση ή να περιοριστεί η διάρκειά της. Εφόσον ο εν λόγω κίνδυνος υπάρχει για μία ή για περισσότερες από τις οριακές τιμές ή τις τιμές στόχους που ορίζονται στα παραρτήματα VII, XI και XIV, είναι δυνατό, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να εκπονούνται σχέδια βραχυπρόθεσμης δράσης.

Ωστόσο, εάν υπάρχει κίνδυνος υπέρβασης του ορίου συναγερού για το όζον που ορίζεται στο τμήμα Β' του παραρτήματος XII, οι αρμόδιες αρχές της παρ. α του άρθρου 3 της παρούσας εκπονούν ανάλογα σχέδια βραχυπρόθεσμης δράσης μόνο εάν, κατά τη γνώμη τους, υπάρχουν σοβαρές δυνατότητες, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών γεωγραφικών, μετεωρολογικών και οικονομικών συνθηκών, για μείωση του κινδύνου, της διάρκειας ή της σοβαρότητας των υπερβάσεων αυτών λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη την απόφαση 2004/279/ΕΚ.

Για την Περιφέρεια Αττικής, τις αρμοδιότητες αυτές έχει το ΥΠΕΚΑ, με την επιφύλαξη του άρθρου 210 του ν. 3852/2010.

2. Τα σχέδια βραχυπρόθεσμης δράσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν, ανάλογα με την περίπτωση, να προβλέπουν τη λήψη ουσιαστικών μέτρων για τον έλεγχο και, εφόσον απαιτείται, τη διακοπή δραστηριοτήτων οι οποίες συμβάλλουν στον κίνδυνο υπέρβασης των αντίστοιχων οριακών τιμών ή τιμών στόχων ή ορίων συναγερού. Τα εν λόγω σχέδια δράσης μπορεί να περιλαμβάνουν μέτρα σχετικά με την κυκλοφορία μηχανοκίνητων οχημάτων, τις εργασίες κατασκευών, τα ελλειμνισμένα πλοία και τη χρήση βιομηχανικών εγκαταστάσεων ή προϊόντων και την οικιακή θέρμανση. Στο πλαίσιο των εν λόγω σχεδίων μπορεί επίσης να εξετάζονται και ειδικές δράσεις που αποσκοπούν στην προστασία ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, περιλαμβανομένων των παιδιών.

3. Στην περίπτωση εκπόνησης σχεδίου βραχυπρόθεσμης δράσης, είναι διαθέσιμα στο κοινό και στους αρμόδιους οργανισμούς, όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις, οργανώσεις καταναλωτών, οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν τα συμφέροντα ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων, άλλους αρμόδιους για την υγεία φορείς και τις σχετικές κλαδικές ομοσπονδίες, τα αποτελέσματα των ερευνών για τη σκοπιμότητα και το περιεχόμενο των συγκεκριμένων σχεδίων βραχυπρόθεσμης δράσης καθώς και πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων αυτών.

4. Οι Περιφέρειες ενημερώνουν και αποστέλλουν στο ΥΠΕΚΑ, εντός του επόμενου μήνα από τη λήψη των σχεδίων βραχυπρόθεσμης δράσης, αναλυτικές πληροφορίες.

Άρθρο 25

Διαμεθοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση

1. Όταν παρατηρείται υπέρβαση ορίου συναγερού, οριακής τιμής ή τιμής στόχου, προσαυξημένων κατά τα τυχόν αντίστοιχα περιθώρια ανοχής, ή υπέρβαση μακροπρόθεσμου στόχου λόγω σημαντικής διασυνοριακής μεταφοράς ρύπων ή προδρόμων τους, το ΥΠΕΚΑ συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών και, ενδεχομένως, αναπτύσσουν κοινές δραστηριότητες, όπως η προετοιμασία κοινών ή συντονισμένων σχεδίων για την ποιότητα του αέρα σύμφωνα με το άρθρο 23 για την αντιμετώπιση των υπερβάσεων μέσω ενδεδειγμένων αλλά αναλόγων μέτρων.

2. Η Επιτροπή καλείται να παραστεί και να συμβάλει σε κάθε συνεργασία της παραγράφου 1. Ανάλογα με την περίπτωση, η Επιτροπή εξετάζει, αφού λάβει υπόψη τις εκθέσεις που συντάσσονται βάσει του άρθρου 9 της οδηγίας 2001/81/ΕΚ, αν χρειάζεται περαιτέρω δράση σε κοινοτικό επίπεδο για να μειωθούν οι εκπομπές πρόδρομων ουσιών που προκαλούν διαμεθοριακή ρύπανση.

3. Εφόσον είναι απαραίτητο σύμφωνα με το άρθρο 24 το ΥΠΕΚΑ εκπονεί και εφαρμόζει κοινά σχέδια βραχυπρόθεσμης δράσης που καλύπτουν γειτονικές ζώνες σε άλλα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας την παροχή σε αυτά όλων των κατάλληλων πληροφοριών.

4. Όταν παρατηρείται υπέρβαση των ορίων ενημέρωσης ή συναγερού σε ζώνες ή οικισμούς που βρίσκονται κοντά στα εθνικά σύνορα, οι αρμόδιες αρχές του αντίστοιχου γειτονικού κράτους μέλους ενημερώνονται το ταχύτερο δυνατόν. Οι πληροφορίες αυτές διατίθενται επίσης στο κοινό.

5. Κατά την εκπόνηση των σχεδίων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3 και κατά την ενημέρωση του κοινού σύμφωνα με την παράγραφο 4, το ΥΠΕΚΑ προσπαθεί, ανάλογα με την περίπτωση, να συνεχίσει τη συνεργασία με τρίτες χώρες και ιδίως με τις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 26

Ενημέρωση του κοινού

1. Το ΥΠΕΚΑ, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Περιβάλλοντος της Περιφέρειας, και το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας εξασφαλίζουν ότι το κοινό και οι κατάλληλες οργανώσεις, όπως οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι οργανώσεις καταναλωτών, οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν τα συμφέροντα ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων, άλλοι αρμόδιοι για την υγεία φορείς και οι σχετικές κλαδικές ομοσπονδίες, ενημερώνονται καταλλήλως και εγκαίρως όσον αφορά:

α) την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα σύμφωνα με το παράρτημα XVI.

β) τυχόν αποφάσεις αναβολής σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1.

γ) τυχόν απαλλαγές σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2.

δ) σχέδια για την ποιότητα του αέρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 παράγραφος 1 και στο άρθρο 23, και προγράμματα που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Οι αντίστοιχες πληροφορίες διατίθενται δωρεάν, με κάθε εύχρηστο μέσο επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου, ή με οιοδήποτε άλλο τηλεπικοινωνιακό μέσο, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ν. 3882/2010 (Α' 166) με τον οποίο ενσωματώθηκε η οδηγία 2007/2/ΕΚ (INSPIRE).

2. Το ΥΠΕΚΑ διαθέτει στο κοινό ετήσιες εκθέσεις για όλους τους ρύπους που αποτελούν αντικείμενο των ρυθμίσεων της παρούσας οδηγίας.

Οι εκθέσεις αυτές συνοψίζουν τα επίπεδα που υπερβαίνουν τις οριακές τιμές, τις τιμές στόχους, τους μακροπρόθεσμους στόχους, τα όρια ενημέρωσης και συναγερού, για τις αντίστοιχες περιόδους υπολογισμού των μέσων όρων. Οι εν λόγω πληροφορίες συνδυάζονται με συνο-

πτική εκτίμηση των επιπτώσεων των υπερβάσεων αυτών. Οι εκθέσεις μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, περαιτέρω πληροφορίες και εκτιμήσεις για την προστασία των δασών καθώς και πληροφορίες για άλλους ρύπους για τους οποίους θεσπίζονται διατάξεις παρακολούθησης στην παρούσα οδηγία, όπως, μεταξύ άλλων, για επιλεγμένες πρόδρομες ουσίες του όζοντος που δεν αποτελούν αντικείμενο κανονιστικών ρυθμίσεων και παρατίθενται στο τμήμα Β΄ του παραρτήματος Χ.

3. Το ΥΠΕΚΑ ενημερώνει το κοινό όσον αφορά τις αρμόδιες αρχές ή τους φορείς που έχουν ορισθεί για τα καθήκοντα του άρθρου 3.

Άρθρο 27

Διαβίβαση πληροφοριών και εκθέσεων

1. Οι αρμόδιες για θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής και ποιότητας περιβάλλοντος υπηρεσίες των Περιφερειών διαθέτουν τα πρωτογενή στοιχεία μετρήσεων προς το ΥΠΕΚΑ σε μορφή συμβατή με το σύστημα συλλογής του ΥΠΕΚΑ, το αργότερο μέχρι 31/3 του επόμενου έτους από το έτος αναφοράς των μετρήσεων. Τα στοιχεία αυτά με ευθύνη των Περιφερειών θεωρούνται αξιόπιστα και οι αρμόδιες Περιφέρειες οφείλουν να τεκμηριώνουν την αξιοπιστία τους.

2. Το ΥΠΕΚΑ μεριμνά για τη διάθεση των πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στην Επιτροπή για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις οριακές τιμές και τα κρίσιμα επίπεδα και την επίτευξη των τιμών στόχων. Οι εν λόγω πληροφορίες διατίθενται στην Επιτροπή από το ΥΠΕΚΑ το αργότερο εννέα μήνες μετά το τέλος εκάστου έτους, και περιλαμβάνουν:

α) Τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια αυτού του έτους στον κατάλογο και στον καθορισμό των ζωνών και των οικισμών που έχει καταρτισθεί δυνάμει του άρθρου 4.

β) Τον κατάλογο των ζωνών και των οικισμών στους οποίους τα επίπεδα ενός ή περισσότερων ρύπων είναι υψηλότερα από τις οριακές τιμές συν το περιθώριο ανοχής, ανάλογα με την περίπτωση, ή υψηλότερα από τις τιμές στόχους ή τα κρίσιμα επίπεδα, για δε τις ζώνες και τους οικισμούς αυτούς:

i) Τα επίπεδα που εκτιμήθηκαν και, εάν υπάρχουν, τις ημερομηνίες και τις περιόδους κατά τις οποίες παρατηρήθηκαν αυτά τα επίπεδα.

ii) Ενδεχομένως, εκτίμηση σχετικά με τη συμβολή, στα επίπεδα που εκτιμήθηκαν, τυχόν φυσικών πηγών και επανειώρησης σωματιδίων λόγω της διασκόρπισης άμμου ή αλατιού στους δρόμους το χειμώνα, όπως γνωστοποιείται στην Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28 Κυρώσεις

1. Σε οποιονδήποτε ρυπαίνει ή συμβάλλει στην πρόκληση ρύπανσης ή υποβάθμιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας με πράξη ή παράλειψη κατά παράβαση των μέτρων που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, επιβάλλονται οι ποινικές, αστικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28, 29 και 30 του ν. 1650/1986, όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 98 του ν. 1892/1990 και το άρθρο 4 του ν. 3010/2002.

2. Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από τυχόν άλλες κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 29

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

Οι διατάξεις των κοινών υπουργικών αποφάσεων 3277/209/2000 (Β΄180), ΠΥΣ 34/30-5-2002 (Α΄ 125), κοινή υπουργική απόφαση 9238/332/ (Β΄ 405) και κοινή υπουργική απόφαση ΗΠ 38638/2016 (Β΄1334) με τις οποίες ενσωματώθηκαν οι οδηγίες 96/62/ΕΚ, 1999/30/ΕΚ, 2000/69/ΕΚ και 2002/3/ΕΚ, καταργούνται.

Επίσης τροποποιείται η 11824/1993 (ΦΕΚ Β΄ 369) κοινή υπουργική απόφαση με την κατάργηση των οριακών τιμών λήψης εκτάκτων μέτρων, οι οποίες αντικαθίστανται με τις νέες οριακές τιμές του Παραρτήματος XII της παρούσης.

Η ΗΠ 22306/1075/Ε103/29-5-2007 ΚΥΑ (Β΄920) με την οποία ενσωματώθηκε η οδηγία 2004/107/ΕΚ διατηρείται σε ισχύ, και κατά το μέρος που αναφέρεται σε «αρμόδιες αρχές» από τη δημοσίευση της παρούσας εννοούνται οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 3.

Άρθρο 30

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας τα Παραρτήματα Ι - XVI που ακολουθούν.

Τα παραρτήματα Ι έως VI, VIII έως Χ και το παράρτημα XV τροποποιούνται με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ****Α. Στόχοι για την ποιότητα των δεδομένων όσον αφορά την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα**

	Διοξείδιο του θείου, διοξείδιο του αζώτου και οξείδια του αζώτου και μονοξείδιο του άνθρακα	Βενζόλιο	Σωματίδια (ΑΣ10/ΑΣ2,5) και μόλυβδος	Όζον και αντίστοιχα ΝΟ και ΝΟ ₂
Σταθερές μετρήσεις ⁽¹⁾ Αβεβαιότητα Ελάχιστη συλλογή δεδομένων	15% 90%	25% 90%	25% 90%	15% 90% το καλοκαίρι 75% το χειμώνα
Ελάχιστη χρονική κάλυψη: -μη εκτεθειμένες αστικές τοποθεσίες και κυκλοφορία - βιομηχανικοί τόποι	- -	35% ⁽²⁾ 90%	- -	- -
Ενδεικτικές Μετρήσεις Αβεβαιότητα Ελάχιστη συλλογή δεδομένων Ελάχιστη χρονική κάλυψη	25% 90% 14% ⁽⁴⁾	30% 90% 14% ⁽³⁾	50% 90% 14% ⁽⁴⁾	30% 90% >10% το καλοκαίρι
Αβεβαιότητα μοντελοποίησης: Ωριαία Μέσοι όροι οκτώ ωρών Ημερήσιοι μέσοι όροι	50% 50% 50%	- - -	- - δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη	50% 50% -
Ετήσιοι μέσοι όροι	30%	50%	50%	-
Αντικειμενικός υπολογισμός Αβεβαιότητα	75%	100%	100%	75%

⁽¹⁾ Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να πραγματοποιούν τυχαίες αντί συνεχών μετρήσεων για το βενζόλιο, το μόλυβδο και τα σωματίδια, εφόσον μπορούν να αποδείξουν στην Επιτροπή ότι η αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας που οφείλεται στην τυχαία δειγματοληψία, ικανοποιεί το στόχο ποιότητας του 25% και ότι η χρονική κάλυψη εξακολουθεί να είναι μεγαλύτερη της ελάχιστης χρονικής κάλυψης για τις ενδεικτικές μετρήσεις. Η τυχαία δειγματοληψία πρέπει να εκτελείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ώστε να αποφεύγεται η στρέβλωση των αποτελεσμάτων. Η αβεβαιότητα που οφείλεται στην τυχαία δειγματοληψία μπορεί να καθορίζεται βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στο ISO 11222 (2002) «Ποιότητα του αέρα- Καθορισμός του επιπέδου αβεβαιότητας του χρονικού μέσου όρου των μετρήσεων της ποιότητας του αέρα». Εάν χρησιμοποιούνται τυχαίες μετρήσεις για την εκτίμηση της οριακής τιμής ΑΣ₁₀, αξιολογείται το 90,46 εκατοστημόριο (που θα πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο προς 50 μg/m³) αντί του αριθμού των υπερβάσεων, που επηρεάζεται πολύ από την κάλυψη των δεδομένων.

⁽²⁾ Κατανέμεται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου ώστε να αντανakλά τις διακυμάνσεις των κλιματικών συνθηκών και της κυκλοφορίας.

⁽³⁾ Τυχαία μέτρηση μιας ημέρας εβδομαδιαίως, με ομαλή κατανομή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή σε οκτώ εβδομάδες ομαλά κατανεμημένες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

⁽⁴⁾ Μια τυχαία μέτρηση εβδομαδιαίως, με ομαλή κατανομή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή σε οκτώ εβδομάδες ομαλά κατανεμημένες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Η αβεβαιότητα (εκφρασμένη σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%) των μεθόδων εκτίμησης αξιολογείται σύμφωνα με τις αρχές που περιλαμβάνονται στον οδηγό της CEN για την έκφραση της αβεβαιότητας στις μετρήσεις (ENV 13005-1999), τη μεθοδολογία του προτύπου ISO 5725:1994 και τις οδηγίες που περιέχονται στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης «Ποιότητα του αέρα-Ανάλυση του υπολογισμού της αβεβαιότητας στις μεθόδους μετρήσεων αναφοράς για τον ατμοσφαιρικό αέρα» (CR 14377:2002E). Τα ποσοστά αβεβαιότητας του παραπάνω πίνακα αφορούν μέσο όρο κατά τη συγκεκριμένη περίοδο επιμέρους μετρήσεων, κοντά στην οριακή τιμή (ή την τιμή στόχο στην περίπτωση του όζοντος) για διάστημα εμπιστοσύνης 95%. Η αβεβαιότητα των σταθερών μετρήσεων πρέπει να ερμηνεύεται ως ισχύουσα για την περιοχή της αντίστοιχης οριακής τιμής (ή της τιμής στόχου στην περίπτωση του όζοντος).

Ως αβεβαιότητα της προσομοίωσης ορίζεται η μέγιστη απόκλιση των μετρούμενων και των υπολογιζόμενων επιπέδων συγκέντρωσης για το 90% των επιμέρους σημείων παρακολούθησης, κατά τη διάρκεια της υπό μελέτη περιόδου, από την οριακή τιμή (ή την τιμή στόχο στην περίπτωση του όζοντος) χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο ακριβής χρόνος των συμβάντων. Η αβεβαιότητα της προσομοίωσης πρέπει να ερμηνεύεται ως ισχύουσα για την περιοχή της αντίστοιχης οριακής τιμής (ή της τιμής στόχου στην περίπτωση του όζοντος). Οι σταθερές μετρήσεις που θα πρέπει να επιλέγονται για σύγκριση με τα αποτελέσματα της προσομοίωσης θα είναι αντιπροσωπευτικές της κλίμακας που καλύπτεται από το μοντέλο.

Ως αβεβαιότητα αντικειμενικής εκτίμησης ορίζεται η μέγιστη απόκλιση των μετρούμενων και των υπολογιζόμενων επιπέδων συγκέντρωσης κατά τη διάρκεια της υπό μελέτη περιόδου, από την οριακή τιμή (ή την τιμή στόχο στην περίπτωση του όζοντος) χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο ακριβής χρόνος των συμβάντων.

Στις απαιτήσεις για την ελάχιστη συλλογή δεδομένων και τη χρονική κάλυψη δεν περιλαμβάνονται οι απώλειες δεδομένων λόγω της τακτικής βαθμονόμησης ή της συνήθους συντήρησης των οργάνων.

B. Αποτελέσματα της εκτίμησης της ποιότητας του αέρα

Για τις ζώνες ή τους οικισμούς όπου χρησιμοποιούνται άλλες πηγές, εκτός των μετρήσεων, για τη συμπλήρωση στοιχείων από μετρήσεις ή ως αποκλειστικό μέσο εκτίμησης της ποιότητας του αέρα, συγκεντρώνονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

- περιγραφή των δραστηριοτήτων εκτίμησης που εκτελέστηκαν,

- οι χρησιμοποιούμενες συγκεκριμένες μέθοδοι, με περιγραφές της εκάστοτε μεθόδου,
  - οι πηγές δεδομένων και πληροφοριών,
  - περιγραφή των αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητάς τους και, ιδίως, της έκτασης της περιοχής ή, ανάλογα με την περίπτωση, του μήκους του δρόμου εντός της ζώνης ή οικισμού, όπου οι συγκεντρώσεις υπερβαίνουν οριακή τιμή, τιμή στόχο ή μακροπρόθεσμο στόχο, συν το τυχόν περιθώριο ανοχής, και της περιοχής στην οποία οι συγκεντρώσεις υπερβαίνουν το ανώτερο ή το κατώτερο όριο εκτίμησης,
  - ο πληθυσμός που ενδέχεται να εκτεθεί σε επίπεδα που υπερβαίνουν οριακές τιμές για την προστασία της υγείας του ανθρώπου.
- Γ. Διασφάλιση της ποιότητας κατά την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα:
Επικύρωση δεδομένων
1. Για να εξασφαλισθεί η ακρίβεια των μετρήσεων και η συμμόρφωση προς τους στόχους για την ποιότητα των δεδομένων που αναφέρονται στο Τμήμα Α, οι ενδεδειγμένες αρμόδιες αρχές και φορείς που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 εξασφαλίζουν:
- την ιχνηλασιμότητα όλων των μετρήσεων που εκτελούνται για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 9, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο Τμήμα 5.6.2.2. του ISO/IEC 17025:2005,
  - ότι οι φορείς που εκμεταλλεύονται δίκτυα και μεμονωμένους σταθμούς έχουν καθιερώσει σύστημα διασφάλισης και ελέγχου της ποιότητας, το οποίο προβλέπει τακτική συντήρηση ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια των συσκευών μέτρησης,
  - ότι έχει καθιερωθεί διαδικασία ελέγχου/διασφάλισης της ποιότητας για τη συλλογή δεδομένων και την υποβολή εκθέσεων και ότι οι φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί το έργο αυτό συμμετέχουν ενεργά στα αντίστοιχα προγράμματα διασφάλισης της ποιότητας που καλύπτουν το σύνολο της Κοινότητας,
  - ότι τα εθνικά εργαστήρια, όταν ορίζονται από τις ενδεδειγμένες αρμόδιες αρχές ή φορείς σύμφωνα με το άρθρο 3, τα οποία λαμβάνουν μέρος σε συγκρίσεις, για ολόκληρη την Κοινότητα, ρύπων που διέπονται από την παρούσα οδηγία, είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο EN/ISO 17025 έως το 2010 για τις μεθόδους αναφοράς που αναφέρονται στο Παράρτημα VI. Τα εν λόγω εργαστήρια συμμετέχουν στο συντονισμό των ανά την επικράτεια των κρατών μελών προγραμμάτων διασφάλισης της ποιότητας που εφαρμόζονται για ολόκληρη την

Κοινότητα και οργανώνονται από την Επιτροπή, ενώ παράλληλα εξασφαλίζουν το συντονισμό, σε εθνικό επίπεδο, της ορθής εφαρμογής των μεθόδων αναφοράς και της απόδειξης της ισοδυναμίας των μεθόδων που δεν είναι μέθοδοι αναφοράς.

2. Όλα τα υποβαλλόμενα δυνάμει του άρθρου 27 δεδομένα θεωρούνται έγκυρα, εκτός από τα δεδομένα που έχουν χαρακτηριστεί προσωρινά.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ, ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ ΚΑΙ ΟΞΕΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ, ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ (ΑΣ₁₀ ΚΑΙ ΑΣ_{2,5}), ΜΟΛΥΒΔΟΥ, ΒΕΝΖΟΛΙΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΤΟΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΑΕΡΑ ΕΝΤΟΣ ΖΩΝΗΣ Η ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Α. Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης

Ισχύουν τα ακόλουθα, ανώτερα και κατώτερα, όρια εκτίμησης:

1. Διοξείδιο του θείου

	Προστασία της υγείας	Προστασία της βλάστησης
Ανώτερο όριο εκτίμησης	60% της εικοσιτετράωρης οριακής τιμής (75 µg/m ³ , δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 3 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	60% του χειμερινού κρίσιμου επιπέδου (12 µg/m ³)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	40% της εικοσιτετράωρης οριακής τιμής (50 µg/m ³ , δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 3 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	40% του χειμερινού κρίσιμου επιπέδου (8 µg/m ³)

2. Διοξείδιο του αζώτου και οξείδια του αζώτου

	Ωριαία οριακή τιμή για την προστασία της υγείας του ανθρώπου (NO ₂)	Ετήσια οριακή τιμή για την προστασία της υγείας του ανθρώπου (NO ₂)	Ετήσιο κρίσιμο επίπεδο για την προστασία της βλάστησης και των φυσικών οικοσυστημάτων (NO _x)
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (140 µg/m ³ , δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	80% της οριακής τιμής (32 µg/m ³)	80% του κρίσιμου επιπέδου (24 µg/m ³)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (100 µg/m ³ , δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	65% της οριακής τιμής (26 µg/m ³)	65% του κρίσιμου επιπέδου (19,5 µg/m ³)

3. Σωματίδια (ΑΣ₁₀ /ΑΣ_{2,5})

	Μέσος όρος 24 ωρών ΑΣ ₁₀	Μέσος ετήσιος όρος ΑΣ ₁₀	Μέσος ετήσιος όρος ΑΣ _{2,5} ⁽¹⁾
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (35 µg/m ³ , δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	70% της οριακής τιμής (28 µg/m ³)	70% της οριακής τιμής (17 µg/m ³)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (25 µg/m ³ , δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από	50% της οριακής τιμής	50% της οριακής τιμής

	35 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	(20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)	(12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
--	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

(1) Το ανώτερο όριο εκτίμησης και το κατώτερο όριο εκτίμησης για τα ΑΣ_{2,5} δεν ισχύουν για τις μετρήσεις για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς το στόχο μείωσης της έκθεσης σε σωματίδια ΑΣ_{2,5} που αποσκοπεί στην προστασία της ανθρώπινης υγείας.

4. Μόλυβδος

	Ετήσιος μέσος όρος
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (0,35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (0,25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

5. Βενζόλιο

	Ετήσιος μέσος όρος
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (3,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	40% της οριακής τιμής (2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

6. Μονοξείδιο του άνθρακα

	Μέσος όρος 8 ωρών
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

B. Καθορισμός των υπερβάσεων των ανωτάτων και κατωτάτων ορίων εκτίμησης

Οι υπερβάσεις των ανωτέρων και κατωτέρων ορίων εκτίμησης προσδιορίζονται βάσει των συγκεντρώσεων των προηγούμενων πέντε ετών, εφόσον υπάρχουν επαρκή δεδομένα. Υπέρβαση ορίου εκτίμησης τεκμαίρεται, εάν έχουν σημειωθεί υπερβάσεις τουλάχιστον κατά τρία από τα πέντε τελευταία έτη λαμβανόμενα κεχωρισμένως.

Εάν τα διαθέσιμα στοιχεία αφορούν διάστημα μικρότερο της πενταετίας, μπορούν να συνδυάζονται σύντομες εκστρατείες μετρήσεων κατά τη διάρκεια του έτους και σε τοποθεσίες που είναι πιθανό να αποτελούν τυπικά παραδείγματα ανώτατων επιπέδων ρύπανσης με αποτελέσματα από στοιχεία απογραφών των εκπομπών και προσομοίωσης για να προσδιορίζουν τις υπερβάσεις των ανωτέρων και κατωτέρων ορίων εκτίμησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ
ΣΗΜΕΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ,
ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ ΚΑΙ ΟΞΕΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ, ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ (AS_{10} ΚΑΙ
 $AS_{2,5}$), ΜΟΛΥΒΔΟΥ, ΒΕΝΖΟΛΙΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΤΟΝ
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΑΕΡΑ

A. Γενικά

Η εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα γίνεται σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Η εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα γίνεται σε όλες τις τοποθεσίες, εκτός εκείνων που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 2, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στα Τμήματα Β και Γ πιο κάτω, για την τοποθεσία των σημείων δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις. Οι αρχές που ορίζονται στα Τμήματα Β και Γ ισχύουν επίσης εφόσον μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό των συγκεκριμένων τοποθεσιών στις οποίες παρατηρείται συγκέντρωση των συγκεκριμένων ρύπων, όπου έχει γίνει εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα με ενδεικτικές μετρήσεις ή προσομοίωση.
2. Δεν γίνεται εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις οριακές τιμές που αποσκοπεί στην προστασία της ανθρώπινης υγείας στις ακόλουθες τοποθεσίες:
  - α) σε τοποθεσίες που βρίσκονται εντός περιοχών στις οποίες το κοινό δεν έχει πρόσβαση και δεν υπάρχουν σταθερές κατοικίες,
  - β) σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, σε χώρους εργοστασίων ή βιομηχανικές εγκαταστάσεις στις οποίες ισχύουν όλες οι συναφείς διατάξεις που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία,
  - γ) στα οδοστρώματα και στα κεντρικά διαζώματα των οδών, εκτός από τα σημεία από τα οποία οι πεζοί έχουν πρόσβαση στο κεντρικό διάζωμα.

B. Χωροθέτηση μεγάλης κλίμακας των σημείων δειγματοληψίας

1. Προστασία της ανθρώπινης υγείας

- α) Τα σημεία δειγματοληψίας που προορίζονται για την προστασία της υγείας του ανθρώπου τοποθετούνται κατά τρόπον ώστε να παρέχουν στοιχεία:
  - για τις περιοχές μέσα σε ζώνες και οικισμούς, όπου απαντούν οι υψηλότερες συγκεντρώσεις στις οποίες είναι ενδεχόμενο να εκτεθεί, άμεσα ή έμμεσα, ο

πληθυσμός για χρονικό διάστημα που είναι σημαντικό σε σχέση με την περίοδο αναφοράς της ή των οριακών τιμών,

- για τα επίπεδα σε άλλες περιοχές μέσα στις ζώνες και τους οικισμούς, που να είναι αντιπροσωπευτικές της έκθεσης του γενικού πληθυσμού.
- β) Τα σημεία δειγματοληψίας τοποθετούνται, κατά κανόνα, έτσι ώστε να αποφεύγεται η μέτρηση της κατάστασης στα μικροπεριβάλλοντα της άμεσης γειτονίας τους. Αυτό σημαίνει ότι ένα σημείο δειγματοληψίας πρέπει να τοποθετείται κατά τρόπο ώστε ο αέρας στον οποίο γίνονται οι δειγματοληψίες να είναι αντιπροσωπευτικός της ποιότητας του αέρα σε τμήμα οδού μήκους 100 m τουλάχιστον για θέσεις με κυκλοφορία ή με διαστάσεις τουλάχιστον 250 m x 250 m για θέσεις με βιομηχανία, όπου αυτό είναι εφικτό.
- γ) Στις μη εκτεθειμένες αστικές τοποθεσίες, το σημείο δειγματοληψίας τοποθετείται κατά τρόπο ώστε τα αντίστοιχα επίπεδα ρύπανσης να επηρεάζονται από την ολοκληρωμένη συμβολή όλων των πηγών ανάντι του ανέμου ως προς τον σταθμό. Το επίπεδο ρύπανσης δεν θα πρέπει να επηρεάζεται αποκλειστικά και μόνο από μία πηγή, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες ανάλογη κατάσταση θεωρείται τυπική για ευρύτερη μη εκτεθειμένη αστική περιοχή. Τα εν λόγω σημεία δειγματοληψίας είναι, κατά κανόνα, αντιπροσωπευτικά για πολλά τετραγωνικά χιλιόμετρα.
- δ) Όταν ο στόχος είναι η εκτίμηση των επιπέδων του μη εκτεθειμένου αγροτικού περιβάλλοντος, το σημείο δειγματοληψίας δεν πρέπει να επηρεάζεται από γειτονικούς οικισμούς ή βιομηχανικούς τόπους, δηλαδή τόπους που απέχουν λιγότερο από πέντε χιλιόμετρα.
- ε) Όταν επιχειρείται εκτίμηση της συμβολής βιομηχανικών πηγών, τουλάχιστον ένα σημείο δειγματοληψίας εγκαθίσταται κατάντη του ανέμου ως προς την πηγή στην πλησιέστερη οικιστική περιοχή. Εάν δεν είναι γνωστή η συγκέντρωση στο μη εκτεθειμένο περιβάλλον, επιπλέον σημείο δειγματοληψίας εγκαθίσταται στην κύρια κατεύθυνση του ανέμου.
- στ) Τα σημεία δειγματοληψίας πρέπει επίσης να είναι κατά το δυνατόν αντιπροσωπευτικά ανάλογων τοποθεσιών που δεν βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με αυτά.
- ζ) Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη σημείων δειγματοληψίας σε νησιά, όταν απαιτείται για την προστασία της ανθρώπινης υγείας.

2. Προστασία της βλάστησης και των φυσικών οικοσυστημάτων

Τα σημεία δειγματοληψίας που αποσκοπούν στην προστασία της βλάστησης και των φυσικών οικοσυστημάτων τοποθετούνται σε απόσταση τουλάχιστον 20 km από οικισμούς ή τουλάχιστον 5 km από άλλες δομημένες περιοχές, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, αυτοκινητόδρομους ή οδικές αρτηρίες από τις οποίες περνούν περισσότερα από 50 000 οχήματα ημερησίως. Αυτό σημαίνει ότι κάθε ανάλογο σημείο δειγματοληψίας πρέπει να τοποθετείται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι η ποιότητα του αέρα από τον οποίον λαμβάνονται τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτική της ποιότητας του αέρα από περιβάλλουσα περιοχή εμβαδού τουλάχιστον 1 000 km². Είναι δυνατόν να επιτρέπεται ένα σημείο δειγματοληψίας να βρίσκεται σε μικρότερη απόσταση ή να είναι αντιπροσωπευτικό της ποιότητας του αέρα σε περιοχή μικρότερης έκτασης, λαμβάνοντας υπόψη τις γεωγραφικές συνθήκες ή τις δυνατότητες προστασίας ιδιαιτέρως ευαίσθητων περιοχών.

Λαμβάνεται επίσης υπόψη η ανάγκη εκτίμησης της ποιότητας του αέρα σε νησιά.

Γ. Χωροθέτηση μικρής κλίμακας των σημείων δειγματοληψίας

Ισχύουν κατά το δυνατόν τα εξής:

- η ροή γύρω από το στόμιο του σωλήνα δειγματοληψίας θα πρέπει να είναι ανεμπόδιστη (ελεύθερη σε τόξο τουλάχιστον 270°) χωρίς εμπόδια που να επηρεάζουν την ροή του αέρα κοντά στη συσκευή δειγματοληψίας, (ήτοι συνήθως σε απόσταση μερικών μέτρων από κτίρια, μπαλκόνια, δέντρα και άλλα εμπόδια και τουλάχιστον 0,5 m από το πλησιέστερο κτίριο για τα αντιπροσωπευτικά σημεία δειγματοληψίας της ποιότητας του αέρα στη γραμμή των κτιρίων),
- γενικά, το σημείο εισόδου του δείγματος πρέπει να απέχει 1,5 m (ζώνη αναπνοής) έως 4 m από το έδαφος. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να χρειάζονται υψηλότερες θέσεις (μέχρι 8 m). Μπορεί επίσης να ενδείκνυται η τοποθέτηση σε υψηλότερο σημείο, εάν ο σταθμός είναι αντιπροσωπευτικός ευρύτερης περιοχής,
- το στόμιο του σωλήνα δειγματοληψίας δεν πρέπει να γειτνιάζει άμεσα με πηγές εκπομπών, ώστε να αποφεύγεται η απευθείας πρόσληψη εκπομπών που δεν έχουν αναμειχθεί με τον ατμοσφαιρικό αέρα,
- το στόμιο εξαγωγής του δειγματολήπτη πρέπει να τοποθετείται έτσι ώστε να αποφεύγεται η ανακυκλοφορία του εξερχόμενου αέρα προς την είσοδο της συσκευής,
- για όλους τους ρύπους, οι καθετήρες δειγματοληψίας που καλύπτουν την οδική κυκλοφορία πρέπει να τοποθετούνται σε απόσταση τουλάχιστον 25 m από το όριο

των κύριων οδικών κόμβων και να μην υπερβαίνουν τα 10 m από το ρείθρο του οδοστρώματος.

Μπορούν επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

- πηγές παρεμβολής,
- ασφάλεια,
- πρόσβαση,
- διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεφωνικών επικοινωνιών,
- ορατότητα της τοποθεσίας σε σχέση με το περιβάλλον της,
- ασφάλεια του κοινού και των χειριστών,
- σκοπιμότητα κοινών σημείων δειγματοληψίας για διαφορετικούς ρύπους,
- απαιτήσεις σχεδιασμού.

Δ. Τεκμηρίωση και επανεξέταση της επιλογής τοποθεσιών

Οι διαδικασίες επιλογής θέσης πρέπει να τεκμηριώνονται πλήρως στο στάδιο της ταξινόμησης με μέσα όπως φωτογραφίες του περιβάλλοντος χώρου με συγκεκριμένα σημεία προσανατολισμού και λεπτομερή χάρτη. Οι θέσεις πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά με νέα τεκμηρίωση για να διασφαλίζεται ότι τα κριτήρια επιλογής παραμένουν έγκυρα με την πάροδο του χρόνου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV**ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΜΗ ΕΚΤΕΘΕΙΜΕΝΕΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ****A. Στόχοι**

Κύριος στόχος των μετρήσεων αυτών είναι να εξασφαλίζεται η ύπαρξη κατάλληλων πληροφοριών για τα επίπεδα σε μη εκτεθειμένες περιοχές. Οι πληροφορίες αυτές είναι καθοριστικής σημασίας για την αξιολόγηση των βελτιωμένων επιπέδων στις περιοχές με τη μεγαλύτερη ρύπανση (όπως οι μη εκτεθειμένες αστικές τοποθεσίες, οι βιομηχανικές τοποθεσίες και οι τοποθεσίες με κυκλοφορία), για την εκτίμηση της πιθανής συμβολής της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που μεταφέρεται σε μεγάλες αποστάσεις, για την υποστήριξη της ανάλυσης της κατανομής από τις επιμέρους πηγές, καθώς και για την κατανόηση συγκεκριμένων ρύπων, όπως τα σωματίδια. Επιπλέον, οι πληροφορίες αυτές είναι βασικές για την μεγαλύτερη χρήση προσομοιώσεων και στις αστικές περιοχές.

B. Ουσίες

Οι μετρήσεις ΑΣ_{2,5} πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τη συνολική κατά μάζα συγκέντρωση και τις συγκεντρώσεις των ενδεδειγμένων ουσιών για τον χαρακτηρισμό της χημικής σύνθεσής τους. Περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα χημικά είδη που παρατίθενται κατωτέρω.

SO ₄ ²⁻	Na ⁺	NH ₄ ⁺	Ca ²⁺	στοιχειακός άνθρακας (ΣΑ)
NO ₃ ⁻	K ⁺	Cl ⁻	Mg ²⁺	οργανικός άνθρακας (ΟΑ)

Γ. Τοποθεσία

Οι μετρήσεις πρέπει να πραγματοποιούνται ιδίως σε μη εκτεθειμένες αγροτικές περιοχές σύμφωνα με τα Μέρη Α, Β και Γ του Παραρτήματος ΙΙΙ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ, ΤΟΥ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΞΕΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ, ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ (ΑΣ₁₀, ΑΣ_{2,5}), ΤΟΥ ΜΟΛΥΒΔΟΥ, ΤΟΥ ΒΕΝΖΟΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΣΤΟΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟ ΑΕΡΑ

A. Ελάχιστος αριθμός των σημείων δειγματοληψίας σταθερής μέτρησης για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς τις οριακές τιμές για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και όρια συναγερμού σε ζώνες και οικισμούς όπου η σταθερή μέτρηση αποτελεί την μόνη πηγή ενημέρωσης.

1) Διάχυτες πηγές

Πληθυσμός του οικισμού ή της ζώνης (χιλιάδες)	Εάν οι συγκεντρώσεις υπερβαίνουν το ανώτερο όριο εκτίμησης ⁽¹⁾		Εάν οι μέγιστες συγκεντρώσεις είναι μεταξύ του ανωτέρου και του κατωτέρου ορίου εκτίμησης	
	ρύποι πλην ΑΣ	ΑΣ (άθροισμα ΑΣ ₁₀ και ΑΣ _{2,5}) ⁽²⁾ άθροισμα ΣΑ ₁₀ και ΣΑ _{2,5}	ρύποι πλην ΑΣ	ΑΣ (άθροισμα ΑΣ ₁₀ και ΑΣ _{2,5}) ⁽²⁾ ΣΑ _{2,5}
0-249	1	2	1	1
250-499	2	3	1	2
500-749	2	3	1	2
750-999	3	4	1	2
1 000-1 499	4	6	2	3
1 500-1 999	5	7	2	3
2 000-2 749	6	8	3	4

2 750-3 749	7	10	3	4
3 750-4 749	8	11	3	6
4 750-5 999	9	13	4	6
≥ 6 000	10	15	4	7

- (1) Για το διοξείδιο του αζώτου, τα σωματίδια, το βενζόλιο και το διοξείδιο του άνθρακα: περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας μη εκτεθειμένος αστικός σταθμός παρακολούθησης και ένας σταθμός για την κυκλοφορία, εφόσον δεν αυξάνεται ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας. Για τους ρύπους αυτούς, ο συνολικός αριθμός των μη εκτεθειμένων αστικών σταθμών και ο συνολικός αριθμός των σταθμών κυκλοφορίας σε ένα κράτος μέλος οι οποίοι απαιτούνται δυνάμει του Τμήματος Α σημείο (1) δεν πρέπει να διαφέρουν κατά παράγοντα μεγαλύτερο του 2. Τα σημεία δειγματοληψίας όπου παρατηρούνται υπερβάσεις των οριακών τιμών για τα ΑΣ₁₀ εντός της τελευταίας τριετίας διατηρούνται, εκτός εάν είναι απαραίτητη μια μετεγκατάσταση λόγω ειδικών περιστάσεων, και ιδίως λόγω χωροταξικής ανάπτυξης.
- (2) Όταν τα ΑΣ_{2,5} και ΑΣ₁₀ μετρώνται σύμφωνα με το άρθρο 8 στον ίδιο σταθμό παρακολούθησης, θεωρούνται ως δύο χωριστά σημεία δειγματοληψίας. Ο συνολικός αριθμός των σημείων δειγματοληψίας ΑΣ_{2,5} και ΑΣ₁₀ σε ένα κράτος μέλος που απαιτείται δυνάμει του Τμήματος Α, σημείο (1), δεν πρέπει να διαφέρει κατά παράγοντα μεγαλύτερο του 2, και ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας των ΑΣ_{2,5} σε μη εκτεθειμένους αστικούς οικισμούς και σε αστικές περιοχές πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του Τμήματος Β του Παραρτήματος V.

2) Σημειακές πηγές

Για την εξακρίβωση της ρύπανσης κοντά σε σημειακές πηγές, ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις, υπολογίζεται με βάση τις πυκνότητες εκπομπής, την πιθανή μορφή κατανομής της ρύπανσης του ατμοσφαιρικού αέρα και τη δυνητική έκθεση του πληθυσμού.

B. Ελάχιστος αριθμός σημείων δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις προς εκτίμηση της συμμόρφωσης με το στόχο μείωσης της έκθεσης σε ΑΣ_{2,5} για την προστασία της υγείας του ανθρώπου

Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιείται ένα σημείο δειγματοληψίας ανά εκατομμύριο κατοίκων αθροιστικά για τους οικισμούς και τις συμπληρωματικές αστικές περιοχές που υπερβαίνουν τους 100 000 κατοίκους. Αυτά τα σημεία δειγματοληψίας μπορούν να συμπίπτουν με τα σημεία δειγματοληψίας του τμήματος Α.

Γ. Ελάχιστος αριθμός σημείων δειγματοληψίας για σταθερές μετρήσεις προς εκτίμηση της συμμόρφωσης με τα κρίσιμα επίπεδα για την προστασία της βλάστησης σε άλλες ζώνες, εκτός οικισμών

Εάν οι μέγιστες συγκεντρώσεις υπερβαίνουν το ανώτερο όριο εκτίμησης	Εάν οι μέγιστες συγκεντρώσεις είναι μεταξύ του άνω και του κατώτερου ορίου εκτίμησης
1 σταθμός ανά 20 000 km ²	1 σταθμός ανά 40 000 km ²

Στις νησιωτικές ζώνες, ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας για τις σταθερές μετρήσεις θα πρέπει να υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές μορφές κατανομής της ρύπανσης στον ατμοσφαιρικό αέρα και τη δυνητική έκθεση της βλάστησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ, ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ ΚΑΙ ΟΞΕΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ, ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ (ΑΣ₁₀ ΚΑΙ ΑΣ_{2,5}), ΜΟΛΥΒΔΟΥ, ΒΕΝΖΟΛΙΟΥ, ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΟΖΟΝΤΟΣ

A. ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ**1. Μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του διοξειδίου του θείου**

Η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του διοξειδίου του θείου περιγράφεται στο πρότυπο EN 14212:2005 «Ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα – Πρότυπη μέθοδος μέτρησης συγκέντρωσης του διοξειδίου του θείου με φθορισμό υπεριώδους».

2. Μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του διοξειδίου του αζώτου και των οξειδίων του αζώτου

Η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του διοξειδίου του αζώτου και των οξειδίων του αζώτου περιγράφεται στο πρότυπο EN 14211:2005 «Ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα – Πρότυπη μέθοδος μέτρησης της συγκέντρωσης διοξειδίου του αζώτου και μονοξειδίου του αζώτου με χημειοφωταύγεια».

3. Μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση του μολύβδου

Η μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία του μολύβδου περιγράφεται στο Τμήμα Α σημείο (4) του παρόντος Παραρτήματος. Η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του μολύβδου περιγράφεται στο πρότυπο EN 14902:2005 «Πρότυπη μέθοδος αναφοράς για την μέτρηση των Pb/Cd/As/Ni του κλάσματος ΑΣ₁₀ των αιωρούμενων σωματιδίων».

4. Μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση των ΑΣ₁₀

Η μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση των σωματιδίων ΑΣ₁₀ περιγράφεται στο πρότυπο EN 12341:1999 «Ποιότητα του αέρα– Προσδιορισμός του κλάσματος ΑΣ₁₀ των αιωρούμενων σωματιδίων – Μέθοδος αναφοράς και διαδικασία ελέγχου στο πεδίο για την απόδειξη της ισοδυναμίας αναφοράς των μεθόδων μέτρησης».

5. Μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση των ΑΣ_{2,5}

Η μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση των σωματιδίων ΑΣ_{2,5} περιγράφεται στο πρότυπο EN 14907:2005 «Πρότυπη σταθμική μέθοδος για τον προσδιορισμό του κλάσματος μάζας των ΑΣ_{2,5} των αιωρούμενων σωματιδίων».

6. Μέθοδος αναφοράς για τη δειγματοληψία και τη μέτρηση του βενζολίου

Η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του βενζολίου περιγράφεται στο πρότυπο EN 14662:2005, μέρη 1, 2 και 3 «Ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα - Πρότυπη μέθοδος για τη μέτρηση των συγκεντρώσεων βενζολίου».

7. Μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του μονοξειδίου του άνθρακα

Η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του μονοξειδίου του άνθρακα περιγράφεται στο πρότυπο EN 14626:2005 'Ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα – Πρότυπη μέθοδος για τη μέτρηση της συγκέντρωσης του μονοξειδίου του άνθρακα με υπέρυθη φασματοσκοπία δίχως διασπορά'.

8. Μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του όζοντος

Η μέθοδος αναφοράς για τη μέτρηση του όζοντος περιγράφεται στο πρότυπο EN 14625:2005 'Ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα – Πρότυπη μέθοδος για τη μέτρηση της συγκέντρωσης του όζοντος με φωτομετρία υπεριώδους ακτινοβολίας'.

B. ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ

1. Κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί οιαδήποτε άλλη μέθοδο εφόσον είναι σε θέση να αποδείξουν ότι η μέθοδος αυτή καταλήγει σε αποτελέσματα ισοδύναμα προς κάποια τις μεθόδους που αναφέρονται στο Τμήμα Α ή, όσον αφορά τα σωματίδια, οιαδήποτε άλλη μέθοδο για την οποία το κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει ότι έχει συνεπή σχέση προς τη μέθοδο αναφοράς. Στις περιπτώσεις αυτές, τα επιτυγχανόμενα με τη μέθοδο αυτή αποτελέσματα πρέπει να διορθώνονται ώστε να παράγονται αποτελέσματα ισοδύναμα προς τα προκύπτοντα με τη χρήση της μεθόδου αναφοράς.
2. Η Επιτροπή μπορεί να απαιτεί από το κράτος μέλος να εκπονεί και να υποβάλλει έκθεση σχετικά με την απόδειξη ισοδυναμίας της παραγράφου 1.
3. Όταν εκτιμάται κατά πόσον μπορεί να γίνει δεκτή η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή αναφέρεται στις οδηγίες της σχετικά με την απόδειξη ισοδυναμίας (που θα εκδοθούν). Εάν χρησιμοποιούνται προσωρινοί συντελεστές για κατά προσέγγιση ισοδυναμία, αυτοί επιβεβαιώνονται ή/και τροποποιούνται βάσει των οδηγιών της Επιτροπής.
4. Πρέπει να υπάρχει μέριμνα ώστε, ανάλογα με την περίπτωση, οι αντίστοιχες διορθώσεις να εφαρμόζονται και αναδρομικά για τα δεδομένα μετρήσεων του παρελθόντος, ώστε να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των δεδομένων.

Γ. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

Ο όγκος των αέριων ρύπων ανάγεται σε θερμοκρασία 293 K και υπό ατμοσφαιρική πίεση 101,3 kPa. Για τα σωματίδια και τις ουσίες που πρέπει να αναλυθούν στα σωματίδια (π.χ. μόλυβδος), ο όγκος δειγματοληψίας αναφέρεται στις συνθήκες περιβάλλοντος, αναφορικά με τη θερμοκρασία και την ατμοσφαιρική πίεση την ημερομηνία των μετρήσεων.

Δ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΕΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Το σύνολο του νέου εξοπλισμού που αγοράζεται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να συμμορφούται με τη μέθοδο αναφοράς ή αντίστοιχη μέθοδο έως τις 11 συνίου 2010.

Το σύνολο του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τις σταθερές μετρήσεις πρέπει να συμμορφούται με τη μέθοδο αναφοράς ή αντίστοιχη μέθοδο έως τις 11 Ιουνίου 2013.

Ε. ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κατά τη διαδικασία έγκρισης τύπου προκειμένου να αποδειχθεί ότι ο εξοπλισμός πληροί τις απαιτήσεις απόδοσης των μεθόδων αναφοράς που παρατίθενται στο Τμήμα Α, οι αρμόδιες αρχές και οργανισμοί που έχουν οριστεί δυνάμει του άρθρου 3, αποδέχονται τις εκθέσεις δοκιμής που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη από εργαστήρια που έχουν πιστοποίηση EN ISO 17025 για την εκτέλεση των δοκιμών αυτών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΟΖΟΝ

A. Τιμές στόχοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι για το όζον

1. Ορισμοί

Ως ΑΟΤ40 (εκφραζόμενο σε $(\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$) ορίζεται το άθροισμα της διαφοράς μεταξύ ωριαίων συγκεντρώσεων άνω των $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 μέρη ανά δισεκατομμύριο) και των $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ σε μια δεδομένη χρονική περίοδο χρησιμοποιώντας μόνο τις ωριαίες τιμές που μετρώνται μεταξύ 8:00 και 20:00 CET (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) κάθε μέρα.

2. Κριτήρια

Για τον έλεγχο της εγκυρότητας κατά την συγκέντρωση στοιχείων και τον υπολογισμό στατιστικών παραμέτρων χρησιμοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια:

Παράμετρος	Απαιτούμενη αναλογία έγκυρων δεδομένων
τιμές 1 ώρας	75% (δηλ. 45 λεπτά)
τιμές 8 ωρών	75% των τιμών (δηλ. 6 ώρες)
Μέγιστος ημερήσιος μέσος όρος 8ώρου από ωριαίες τιμές κυλιόμενου 8-ώρου	75% των ωριαίων τιμών από κυλιόμενα 8ωρα (δηλ. 18 8-ωροι μέσοι όροι ημερησίως)
ΑΟΤ40	90% των τιμών 1 ώρας για την περίοδο που ορίζεται για τον υπολογισμό της τιμής ΑΟΤ40 ⁽¹⁾
Ετήσιος μέσος όρος	75% των ωριαίων τιμών για τη θερινή (Απρίλιος-Σεπτέμβριος) και 75% για τη χειμερινή (Ιανουάριος- Μάρτιος, Οκτώβριος- Δεκέμβριος) περίοδο χωριστά
Αριθμός υπερβάσεων και μέγιστες τιμές ανά μήνα	90% των ημερήσιων μέγιστων μέσων τιμών 8ώρου (27 διαθέσιμες ημερήσιες τιμές μηνιαία) 90% των τιμών 1 ώρας μεταξύ 8:00 και 20:00 CET
Αριθμός υπερβάσεων και μέγιστες τιμές ανά έτος	πέντε από τους έξι μήνες κατά τη θερινή περίοδο (Απρίλιος-Σεπτέμβριος)

⁽¹⁾ όταν δεν υπάρχουν όλα τα δυνατά δεδομένα μετρήσεων, χρησιμοποιείται ο εξής συντελεστής για τον υπολογισμό των τιμών ΑΟΤ40:

$$\text{ΑΟΤ40}_{\text{υπολογισμός}} = \text{ΑΟΤ40}_{\text{μέτρησης}} \times \frac{\text{συνολικός πιθανός αριθμός ωρών}^*}{\text{αριθμός μετρημένων ωριαίων τιμών}}$$

* Θεωρείται ότι ο αριθμός των ωρών συμφωνεί με τη χρονική περίοδο του ορισμού για ΑΟΤ40, (δηλ. 08:00 έως 20:00 CET από 1ης Μαΐου έως 31 Ιουλίου κάθε χρόνο, για την προστασία της βλάστησης, και από 1η Απριλίου έως 30 Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο, για την προστασία των δασών).

Β. Τιμές στόχοι

Στόχος	Περίοδος μέσου όρου	Τιμή στόχος	Ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί η τιμή στόχος (1)
Προστασία της ανθρώπινης υγείας	Μέγιστος ημερήσιος μέσος όρος 8 ωρών ⁽²⁾	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ που δεν πρέπει να υπερβαίνονται περισσότερο από 25 ημέρες ανά ημερολογιακό έτος κατά μέσο όρο σε τρία χρόνια ⁽³⁾	1.1.2010
Προστασία της βλάστησης	Μάιος έως Ιούλιος	ΑΟΤ40 (υπολογίζεται από τις τιμές 1 ώρας) 18 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$ ως μέσος όρος 5 ετών ⁽³⁾	1.1.2010

⁽¹⁾ Η συμμόρφωση προς τις τιμές στόχους θα αξιολογηθεί αρχής γενομένης από την ημερομηνία αυτή. Το 2010 δηλαδή, θα είναι το πρώτο έτος τα στοιχεία του οποίου θα χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό της συμμόρφωσης κατά τα επόμενα 3 ή 5 χρόνια, αναλόγως.

⁽²⁾ Η μέγιστη ημερήσια 8ωρη μέση τιμή συγκέντρωσης επιλέγεται εξετάζοντας τις μέσες τιμές κυλιόμενου 8ώρου, που υπολογίζονται από ωριαία στοιχεία και ενημερώνονται ανά ώρα. Κάθε 8ωρος μέσος όρος ο οποίος υπολογίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο αντιστοιχεί στην ημέρα κατά την οποία λήγει, δηλαδή η πρώτη περίοδος υπολογισμού για μία ημέρα είναι η περίοδος από τις 17:00 της προηγούμενης ημέρας μέχρι τις 01:00 εκείνης της ημέρας· η τελευταία περίοδος υπολογισμού οιασδήποτε ημέρας είναι η περίοδος από τις 16:00 έως τις 24:00 της ημέρας αυτής.

⁽³⁾ Εάν οι μέσοι όροι για τα τρία ή τα πέντε χρόνια δεν μπορούν να υπολογισθούν βάση πλήρους και συνεχούς δέσμης ετήσιων δεδομένων, τα ελάχιστα ετήσια δεδομένα που απαιτούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις τιμές στόχους έχουν ως εξής:

- για την τιμή στόχο σχετικά με την προστασία της ανθρώπινης υγείας: έγκυρα δεδομένα για ένα χρόνο,
- για την τιμή στόχο σχετικά με την προστασία της βλάστησης: έγκυρα δεδομένα για τρία χρόνια.

Γ. Μακροπρόθεσμοι στόχοι

Στόχος	Περίοδος μέσου όρου	Μακροπρόθεσμος στόχος	Ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί η τιμή στόχος
Προστασία της ανθρώπινης υγείας	Μέγιστος ημερήσιος μέσος όρος οκταώρου σε ένα ημερολογιακό έτος	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	δεν έχει ορισθεί
Προστασία της βλάστησης	Μάιος έως Ιούλιος	ΑΟΤ40, (υπολογισμός βάσει των ωριαίων τιμών) 6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$	δεν έχει ορισθεί

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΗΜΕΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Στις σταθερές μετρήσεις εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

A. ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Τύπος σταθμού	Στόχοι των μετρήσεων	Αντιπροσωπευτικότητα (1)	Κριτήρια χωροθέτησης μεγάλης κλίμακας
Αστικός	Προστασία της ανθρώπινης υγείας: εκτίμηση της έκθεσης του αστικού πληθυσμού στο όζον, δηλ. όπου η πληθυσμιακή πυκνότητα και η συγκέντρωση του όζοντος είναι σχετικά υψηλές και αντιπροσωπευτικές της έκθεσης του γενικού πληθυσμού	Λίγα km ²	Μακριά από την επιρροή τοπικών πηγών εκπομπών όπως η κυκλοφορία, τα πρατήρια βενζίνης κτλ. Καλώς αεριζόμενες τοποθεσίες στις οποίες να είναι δυνατή η μέτρηση επιπέδων καλής ανάμιξης. Τοποθεσίες όπως οικιστικές και εμπορικές περιοχές πόλεων, πάρκα (μακριά από τα δέντρα), μεγάλοι δρόμοι ή πλατείες με ελάχιστη ή μηδενική κυκλοφορία, ανοικτοί χώροι με εκπαιδευτικές, αθλητικές ή ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις
Προαστιακός	Προστασία της ανθρώπινης υγείας και της βλάστησης: εκτίμηση της έκθεσης του πληθυσμού και της βλάστησης που απαντά στα όρια του οικισμού, όπου παρατηρούνται τα μεγαλύτερα επίπεδα όζοντος στα οποία είναι πιθανόν να εκθεθούν άμεσα ή έμμεσα ο πληθυσμός και η βλάστηση	Μερικές δεκάδες km ²	Σε κάποια απόσταση από την περιοχή των μέγιστων εκπομπών, κατάντη ως προς την ή τις κύριες κατευθύνσεις του ανέμου ενόσω επικρατούν συνθήκες ευνοϊκές για τον σχηματισμό του όζοντος. Όπου εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα όζοντος ο πληθυσμός, ευπαθείς καλλιέργειες ή φυσικά οικοσυστήματα τα οποία βρίσκονται στην περιφέρεια οικισμού. Ανάλογα με την περίπτωση, επίσης ορισμένοι προαστιακοί σταθμοί τοποθετημένοι ανάντη της περιοχής μέγιστων εκπομπών, με στόχο τον καθορισμό των περιφερειακών επιπέδων του όζοντος υπό μη εκτεθειμένες συνθήκες.
Αγροτικός	Προστασία της ανθρώπινης υγείας και της βλάστησης: εκτίμηση της έκθεσης του πληθυσμού, των καλλιεργειών και των φυσικών οικοσυστημάτων στις συγκεντρώσεις του όζοντος που παρατηρούνται σε υποπεριφερειακή κλίμακα	Υποπεριφερειακά επίπεδα (μερικές εκατοντάδες km ²)	Οι σταθμοί επιτρέπεται να εγκαθίστανται σε μικρούς οικισμούς ή/και περιοχές με φυσικά οικοσυστήματα, δάση ή καλλιέργειες. Πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικοί της επικρατούσας κατάστασης όσον αφορά το όζον και ανεπηρέαστοι από τις άμεσες τοπικές εκπομπές που ενδεχομένως προέρχονται π.χ. από βιομηχανικές εγκαταστάσεις και δρόμους. Σε τοποθεσίες ανοικτών χώρων, αλλά όχι στις κορυφές υψηλών βουνών.
Μη εκτεθειμένος αγροτικός	Προστασία της ανθρώπινης υγείας και της βλάστησης: εκτίμηση της έκθεσης των καλλιεργειών και των φυσικών οικοσυστημάτων στις συγκεντρώσεις του όζοντος που	Περιφερειακό/εθνικό ηπειρωτικό επίπεδο (1 000 έως 10 000 km ²)	Σταθμοί τοποθετημένοι σε περιοχές με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, π.χ. με φυσικά οικοσυστήματα, δάση, σε απόσταση τουλάχιστον 20 km από αστικές και βιομηχανικές περιοχές καθώς και μακριά από τοπικές εκπομπές. Αποφεύγονται οι τοποθεσίες που διευκολύνουν την αντιστροφή των συνθηκών κοντά στο έδαφος, καθώς και οι κορυφές των

	παρατηρούνται σε περιφερειακή κλίμακα καθώς και της έκθεσης του πληθυσμού		υψηλών βουνών. Δεν συνιστώνται παράκτιες τοποθεσίες με ιδιαίτερα έντονους ημερήσιους κύκλους τοπικών ανέμων.
--	---	--	---

⁽¹⁾ Τα σημεία δειγματοληψίας θα πρέπει επίσης, όπου είναι δυνατόν, να είναι αντιπροσωπευτικά ανάλογων τοποθεσιών που δεν βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με αυτά.

Για τους αγροτικούς σταθμούς και τους μη εκτεθειμένους αγροτικούς σταθμούς, η τοποθεσία, ανάλογα με την περίπτωση, ευθυγραμμίζεται προς τις απαιτήσεις παρακολούθησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1737/2006 της Επιτροπής, της 7ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2152/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα¹.

B. ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Κατά το μέτρο του δυνατού, εφαρμόζεται η διαδικασία για τη χωροθέτηση μικρής κλίμακας που προβλέπεται στο Τμήμα Γ του Παραρτήματος III, μεριμνώντας ώστε το στόμιο δειγματοληψίας να τοποθετείται μακριά από πηγές όπως καπνοδόχοι κλιβάνων και αποτεφρωτήρων και σε απόσταση τουλάχιστον 10 m από τον πλησιέστερο δρόμο· η απόσταση πρέπει να αυξάνεται ανάλογα με την ένταση της κυκλοφορίας.

Γ. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ

Ακολουθούνται οι διαδικασίες του Τμήματος Δ του Παραρτήματος III, και εφαρμόζονται οι δέουσες διαδικασίες ελέγχου και ερμηνείας των δεδομένων παρακολούθησης στο πλαίσιο των μετεωρολογικών και φωτοχημικών διεργασιών που επηρεάζουν τις μετρούμενες συγκεντρώσεις όζοντος στην αντίστοιχη τοποθεσία.

¹ OJ L 334, 30.11.2006, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΣΗΜΕΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ
ΓΙΑ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΟΖΟΝΤΟΣ**

- Α. ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΕΡΕΣ
ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΙΣ
ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΤΟΥΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΙΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ, ΟΤΑΝ ΟΙ ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ Η
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ**

Πληθυσμός (× 1 000)	Οικισμοί (αστικοί και προαστιακοί) ⁽¹⁾	Άλλες ζώνες (προαστιακές και αγροτικές) ⁽¹⁾	Μη εκτεθειμένος αγροτικός
< 250		1	1 σταθμός/50 000 km ² ως μέση πυκνότητα για όλες τις ζώνες ανά χώρα ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	1 επιπλέον σταθμός ανά 2 εκατομμύρια κατοίκους	1 επιπλέον σταθμός ανά 2 εκατομμύρια κατοίκους	

⁽¹⁾ Τουλάχιστον ένας σταθμός σε προαστιακές περιοχές, όπου ενδέχεται να σημειωθεί η υψηλότερη έκθεση του πληθυσμού. Στους οικισμούς τουλάχιστον 50% των σταθμών τοποθετούνται σε προαστιακές περιοχές

⁽²⁾ Για πολύπλοκα πεδία συνιστάται 1 σταθμός ανά 25 000 km².

B. ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΖΩΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Ο αριθμός σημείων δειγματοληψίας για το όζον πρέπει, σε συνδυασμό με άλλα μέσα συμπληρωματικής εκτίμησης, όπως η προσομοίωση της ποιότητας του αέρα και οι μετρήσεις, στον αυτόν τόπο, του διοξειδίου του αζώτου, να επαρκεί για την εξέταση των τάσεων της ρύπανσης από το όζον και τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τους μακροπρόθεσμους στόχους. Ο αριθμός των σταθμών που εγκαθίστανται σε οικισμούς και άλλες ζώνες μπορεί να μειώνεται στο ένα τρίτο του αριθμού που ορίζεται στο Τμήμα Α. Εάν τα δεδομένα προέρχονται μόνον από σταθμούς σταθερών μετρήσεων, διατηρείται τουλάχιστον ένας σταθμός παρακολούθησης. Εάν, σε ζώνες όπου υπάρχει συμπληρωματική εκτίμηση, το αποτέλεσμα είναι να μην απομένει πλέον κανένας σταθμός στη συγκεκριμένη ζώνη, ο συντονισμός με άλλους σταθμούς σε γειτονικές ζώνες πρέπει να εξασφαλίζει ικανοποιητική εκτίμηση των συγκεντρώσεων του όζοντος όσον αφορά τους μακροπρόθεσμους στόχους. Ο αριθμός των μη εκτεθειμένων αγροτικών σταθμών ανέρχεται σε 1 ανά 100 000 km².

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Α. ΣΤΟΧΟΙ

Οι κύριοι στόχοι των μετρήσεων αυτών είναι η ανάλυση όλων των τάσεων των προδρόμων ουσιών του όζοντος, ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών μείωσης των εκπομπών και της συνέπειας των απογραφών των εκπομπών, καθώς και η διευκόλυνση του συσχετισμού πηγών εκπομπής προς τις αντιστοίχως παρατηρούμενες συγκεντρώσεις ρύπων.

Ένας επιπλέον στόχος είναι η καλύτερη κατανόηση του τρόπου δημιουργίας του όζοντος και των διαδικασιών διασποράς των προδρόμων ουσιών του, καθώς και η καλύτερη εφαρμογή φωτοχημικών μοντέλων.

Β. ΟΥΣΙΕΣ

Οι μετρήσεις πρόδρομων ουσιών του όζοντος καλύπτουν τουλάχιστον τα οξείδια του αζώτου (NO και NO₂) και τις κατάλληλες πτητικές οργανικές ενώσεις (ΠΟΕ). Κατάλογος των πτητικών οργανικών ενώσεων των οποίων συνιστάται η μέτρηση παρατίθεται κατωτέρω.

	1-Βουτένιο	Ισοπρένιο	Αιθυλοβενζόλιο
Αιθάνιο	trans-2-	n-Εξάνιο	m+p-Ξυλόλιο
Αιθυλένιο	cis-2-Βουτένιο	i-Εξάνιο	o-Ξυλόλιο
Ακετυλένιο	1,3-	n-Επτάνιο	1,2,4-Τριμεθυλοβενζόλιο
Προπάνιο	n-Πεντάνιο	n-Οκτάνιο	1,2,3-Τριμεθυλοβενζόλιο
Προπένιο	i-Πεντάνιο	i-Οκτάνιο	1,3,5-Τριμεθυλοβενζόλιο
n-Βουτάνιο	1-Πεντένιο	Βενζόλιο	Φορμαλδεΐδη
i-Βουτάνιο	2-Πεντένιο	Τολουόλιο	Σύνολο υδρογονανθράκων πλην του μεθανίου

Γ. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Οι μετρήσεις πραγματοποιούνται ιδίως σε αστικές ή προαστιακές περιοχές και σε κάθε θέση παρακολούθησης που εγκαθίσταται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και θεωρείται κατάλληλη για τους στόχους παρακολούθησης που αναφέρονται στο Τμήμα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ**ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ****A. ΚΡΙΤΗΡΙΑ**

Με την επιφύλαξη του Παραρτήματος I, για τον έλεγχο της εγκυρότητας κατά την συγκέντρωση στοιχείων και τον υπολογισμό στατιστικών παραμέτρων χρησιμοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια:

Παράμετρος	Απαιτούμενη αναλογία έγκυρων δεδομένων
τιμές 1 ώρας	75% (δηλ. 45 λεπτά)
τιμές 8 ωρών	75% των τιμών (δηλ. 6 ώρες)
Μέγιστος ημερήσιος μέσος όρος 8 ωρών	75% κυλιόμενων 8ώρων από ωριαίες τιμές (δηλ. 18 μέσοι όροι 8 ωρών ημερησίως)
τιμές 24 ωρών	75% των ωριαίων μέσων όρων (δηλ. τιμές τουλάχιστον 18 ωρών)
Ετήσιος μέσος όρος	90% ⁽¹⁾ των ωριαίων τιμών ή (εάν δεν υπάρχουν) των τιμών 24 ωρών κατά τη διάρκεια ολόκληρου του έτους

⁽¹⁾ Στην απαίτηση για τον υπολογισμό του ετήσιου μέσου όρου δεν περιλαμβάνονται οι απώλειες δεδομένων λόγω της τακτικής βαθμονόμησης ή της συνήθους συντήρησης των οργάνων.

B. ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

Περίοδος μέσου όρου	Οριακή τιμή	Περιθώριο ανοχής	Ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί η οριακή τιμή
Διοξείδιο του θείου			
1 ώρα	350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 24 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (43%)	- ⁽¹⁾
1 ημέρα	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 3 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος	Ουδέν	- ⁽¹⁾
Διοξείδιο του αζώτου			
1 ώρα	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος	50% στις 19 Ιουλίου 1999, μειούμενο από την 1 Ιανουαρίου 2001 και ανά εφεξής δωδεκάμηνο κατά ίσα ετήσια ποσοστά ώστε να καταλήξει σε 0% την 1 Ιανουαρίου 2010	1η Ιανουαρίου 2010
Ημερολογιακό έτος	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	50% στις 19 Ιουλίου 1999, μειούμενο από την 1η Ιανουαρίου 2001 και ανά εφεξής δωδεκάμηνο κατά ίσα ετήσια ποσοστά ώστε να καταλήξει σε 0% την 1η Ιανουαρίου 2010	1η Ιανουαρίου 2010

Βενζόλιο			
ημερολογιακό έτος	5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (100%) στις 13 Δεκεμβρίου 2000, μειούμενο από την 1η Ιανουαρίου 2006 και ανά εφεξής δωδεκάμηνο κατά 1η $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ώστε να καταλήξει σε 0% την 1 Ιανουαρίου 2010	1η Ιανουαρίου 2010
Μονοξειδίο του άνθρακα			
μέγιστος ημερήσιος μέσος όρος οκταώρου ⁽²⁾	10 mg/m^3	60%	_(¹)
Μόλυβδος			
Ημερολογιακό έτος	0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ⁽³⁾	100%	_(³)
ΑΣ ₁₀			
1 ημέρα	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές ανά ημερολογιακό έτος	50%	_(¹)
Ημερολογιακό έτος	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20%	_(¹)

(¹) Ισχύει ήδη από 1ης Ιανουαρίου 2005.

(²) Η μέγιστη ημερήσια 8ωρη μέση τιμή συγκέντρωσης επιλέγεται εξετάζοντας τους κυλιόμενους 8ωρους μέσους όρους που υπολογίζονται από ωριαία στοιχεία και ενημερώνονται ανά ώρα. Κάθε ανάλογος υπολογιζόμενος 8ωρος μέσος όρος αντιστοιχεί στην ημέρα κατά την οποία λήγει, δηλαδή η πρώτη περίοδος υπολογισμού για μία ημέρα είναι η περίοδος από τις 17:00 της προηγούμενης μέχρι τις 01:00 εκείνης της ημέρας· η τελευταία περίοδος υπολογισμού οιασδήποτε ημέρας είναι η περίοδος από τις 16:00 έως τις 24:00 της ημέρας αυτής.

(³) Ισχύει ήδη από 1ης Ιανουαρίου 2005. Η οριακή τιμή πρέπει να τηρείται μόνον από την 1η Ιανουαρίου 2010 στην άμεση γειτνίαση των συγκεκριμένων βιομηχανικών πηγών που βρίσκονται σε τοποθεσίες ρυπανθείσες από δεκαετίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Στις περιπτώσεις αυτές, η οριακή τιμή μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2010 ισούται προς 1,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Η περιοχή στην οποία ισχύουν υψηλότερες οριακές τιμές δεν πρέπει να εκτείνεται πέραν των 1000 m από τις συγκεκριμένες αυτές πηγές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΟΡΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ

Α. ΟΡΙΑ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΡΥΠΟΥΣ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Μετρούνται επί τρεις συνεχείς ώρες σε αντιπροσωπευτικές για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα θέσεις σε περιοχή έκτασης τουλάχιστον 100 km² ή σε ολόκληρη ζώνη ή οικισμό, εάν η έκταση αυτή είναι μικρότερη.

Ρύπος	Όριο συναγερμού
Διοξείδιο του θείου	500 µg/m ³
Διοξείδιο του αζώτου	400 µg/m ³

Β. ΟΡΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΖΟΝ

Σκοπός	Περίοδος μέσου όρου	Όριο
Ενημέρωση	1 ώρα	180 µg/m ³
Συναγερμός	1 ώρα ⁽¹⁾	240 µg/m ³

⁽¹⁾ Για την εφαρμογή του άρθρου 24, η υπέρβαση του ορίου πρέπει να μετρείται ή να προβλέπεται για τρεις συνεχείς ώρες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ**ΚΡΙΣΙΜΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ**

Περίοδος μέσου όρου	Κρίσιμο επίπεδο	Περιθώριο ανοχής
Διοξείδιο του θείου		
Ημερολογιακό έτος και χειμώνας (1 Οκτωβρίου έως 31 Μαρτίου)	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Ουδέν
Οξείδια του αζώτου		
Ημερολογιακό έτος	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO _x	Ουδέν

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ**ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ, ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
ΚΑΙ ΟΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΣ_{2,5}****A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ**

Ο δείκτης μέσης έκθεσης εκφράζεται σε $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (ΔΜΕ) και υπολογίζεται με μετρήσεις από μη εκτεθειμένες αστικές τοποθεσίες σε ζώνες και οικισμούς ανά την επικράτεια κράτους μέλους. Πρέπει να υπολογίζεται ως κυλιόμενη ετήσια μέση συγκέντρωση για 3 ημερολογιακά έτη όλων των σημείων δειγματοληψίας που εγκαθίστανται σύμφωνα με το Τμήμα Β του Παραρτήματος V. Ο ΔΜΕ για το έτος αναφοράς 2010 είναι η μέση συγκέντρωση για τα έτη 2008, 2009 και 2010.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου δεν διατίθενται δεδομένα για το 2008 ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί η μέση τιμή συγκέντρωσης των ετών 2009 και 2010 ή η μέση τιμή συγκέντρωσης των ετών 2009, 2010 και 2011. Εάν χρησιμοποιηθεί αυτή η δυνατότητα, η απόφαση αυτή πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή έως την 11 -9-2008.

Ο ΔΜΕ για το έτος 2020 είναι η τριετής τρέχουσα μέση συγκέντρωση που προκύπτει από το μέσο όρο όλων των ανωτέρω σημείων δειγματοληψίας για τα έτη 2018, 2019 και 2020. Ο ΔΜΕ χρησιμοποιείται για να εξεταστεί εάν τηρείται ο εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης.

Ο ΔΜΕ για το έτος 2015 είναι η τριετής τρέχουσα μέση συγκέντρωση που προκύπτει από το μέσο όρο όλων των ανωτέρω σημείων δειγματοληψίας για τα έτη 2013, 2014 και 2015. Ο ΔΜΕ χρησιμοποιείται για να εξεταστεί εάν έχει επιτευχθεί ο εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης.

B. ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Στόχος μείωσης της έκθεσης σε σχέση με τον ΔΜΕ το 2010		Έτος κατά το οποίο πρέπει να επιτευχθεί ο στόχος μείωσης της έκθεσης
Αρχική συγκέντρωση σε $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Στόχος μείωσης σε%	2020
< 8.5=8.5	0%	
> 8.5 – <13	10%	
= 13 – <18	15%	
= 18 – < 22	20%	
≥ 22	Όλα τα δέοντα μέτρα προς επίτευξη $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$	

Εάν ο δείκτης μέσης έκθεσης κατά το έτος αναφοράς είναι μικρότερος ή ίσος των $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ο στόχος μείωσης της έκθεσης είναι μηδέν. Ο στόχος μείωσης της έκθεσης ισούται προς μηδέν και στις περιπτώσεις που ο δείκτης μέσης έκθεσης φθάνει στο επίπεδο των $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ σε οποιαδήποτε στιγμή κατά την περίοδο 2010 - 2020 και διατηρείται στο επίπεδο αυτό ή κάτω του επιπέδου αυτού.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Υποχρέωση όσον αφορά τη συγκέντρωση της έκθεσης	Έτος στο οποίο πρέπει να έχει επιτευχθεί η τιμή της υποχρέωσης
$20 \mu\text{g}/\text{m}^3$	2015

Δ. ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ

Περίοδος μέσου όρου	Τιμή στόχος	Ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί η τιμή στόχος
Ημερολογιακό έτος	$25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	1η Ιανουαρίου 2010

Ε. ΟΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ

Περίοδος μέσου όρου	Οριακή τιμή	Περιθώριο ανοχής	Ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί η οριακή τιμή
ΣΤΑΔΙΟ 1			
Ημερολογιακό έτος	$25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	20% κατά τις 11-6-2008 μειούμενο έως την 1η του επόμενου Ιανουαρίου και εν συνεχεία ανά εφεξής δωδεκάμηνο κατά ίσα ετήσια ποσοστά ώστε να καταλήξει σε 0% έως την 1η Ιανουαρίου 2015	1η Ιανουαρίου 2015
ΣΤΑΔΙΟ 2 ⁽¹⁾			
Ημερολογιακό έτος	$20 \mu\text{g}/\text{m}^3$		1 Ιανουαρίου 2020

⁽¹⁾ Στάδιο 2 – ενδεικτική οριακή τιμή που θα επανεξετασθεί από την Επιτροπή το 2013 υπό το φως περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με τις επιδράσεις στην υγεία και το περιβάλλον, του τεχνικώς εφικτού και της εμπειρίας από την τιμή στόχο στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ Ή ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

- A. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 23 (ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ)
1. Τόπος όπου σημειώθηκε η υπέρβαση
    - α) περιφέρεια,
    - β) πόλη (χάρτης),
    - γ) σταθμός μέτρησης (χάρτης, γεωγραφικές συντεταγμένες).
  2. Γενικές πληροφορίες:
    - α) τύπος ζώνης (πόλη, βιομηχανική ή αγροτική περιοχή),
    - β) εκτίμηση της ρυπανθείσας έκτασης (km²) και του πληθυσμού που εκτίθεται στη ρύπανση,
    - γ) χρήσιμα κλιματικά δεδομένα,
    - δ) χρήσιμα τοπογραφικά δεδομένα,
    - ε) επαρκείς πληροφορίες για το είδος των προστατευτέων στόχων στην εξεταζόμενη ζώνη.
  3. Αρμόδιες αρχές
Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση των υπευθύνων για την κατάρτιση και την εφαρμογή των σχεδίων βελτίωσης του αέρα.
  4. Φύση και εκτίμηση της ρύπανσης:
    - α) συγκεντρώσεις που έχουν παρατηρηθεί κατά τα προηγούμενα έτη (πριν από την εφαρμογή των βελτιωτικών μέτρων),
    - β) συγκεντρώσεις που μετρήθηκαν μετά την έναρξη του έργου,
    - γ) τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση.
  5. Προέλευση της ρύπανσης
    - α) κατάλογος των κύριων πηγών εκπομπής που ευθύνονται για τη ρύπανση (χάρτης),

- β) συνολική ποσότητα των εκπομπών που προέρχονται από τις εν λόγω πηγές (τόνοι ανά έτος),
  - γ) πληροφορίες σχετικά με τη ρύπανση που εισάγεται από άλλες περιοχές.
6. Ανάλυση της κατάστασης
- α) λεπτομέρειες για τους παράγοντες στους οποίους οφείλεται η υπέρβαση (π.χ. μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των διαμεθοριακών μεταφορών, σχηματισμός δευτερογενών ρύπων στην ατμόσφαιρα),
  - β) λεπτομέρειες για τα μέτρα που είναι δυνατόν να ληφθούν για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα.
7. Πληροφορίες για τα μέτρα ή τα έργα βελτίωσης του αέρα τα οποία υπήρχαν πριν 11-6-2008, δηλαδή:
- α) τοπικά, περιφερειακά, εθνικά, διεθνή μέτρα,
  - β) παρατηρούμενες επιπτώσεις των εν λόγω μέτρων.
8. Πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ή τα σχέδια για τη μείωση της ρύπανσης τα οποία έχουν εγκριθεί μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας:
- α) κατάλογος και περιγραφή όλων των μέτρων που προβλέπονται στο έργο,
  - β) χρονοδιάγραμμα εφαρμογής,
  - γ) εκτίμηση της σχεδιαζόμενης βελτίωσης της ποιότητας του αέρα και εκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων αυτών.
9. Πληροφορίες για τα μέτρα ή τα σχέδια που προβλέπονται ή σχεδιάζονται μακροπρόθεσμα.
10. Κατάλογος δημοσιεύσεων, εγγράφων, εργασιών κ.λπ. που συμπληρώνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του παρόντος Παραρτήματος.
- B. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1**
- 1. Όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στο Τμήμα Α.
  - 2. Πληροφορίες σχετικά με το στάδιο εφαρμογής των κάτωθι οδηγιών:
    - 1) Οδηγία 70/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 1970, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών οι οποίες αφορούν στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά της μόλυνσεως του αέρος από τα αέρια που προέρχονται από

κινητήρες με επιβαλλόμενη ανάφλεξη με τους οποίους είναι εφοδιασμένα τα οχήματα με κινητήρα¹,

- 2) Οδηγία 94/63/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ουσιών (VOC) που προέρχονται από την αποθήκευση βενζίνης και τη διάθεσή της από τις τερματικές εγκαταστάσεις στους σταθμούς διανομής καυσίμων²,
- 3) Οδηγία 2008/1/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης³,
- 4) Οδηγία 97/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1997, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα ληπτέα μέτρα κατά της εκπομπής αερίων και σωματιδιακών ρύπων προερχόμενων από κινητήρες εσωτερικής καύσης που τοποθετούνται σε μη οδικά κινητά μηχανήματα⁴,
- 5) Οδηγία 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ⁵,

---

¹ ΕΕ L 76, 6.4.1970, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/96/ΕΚ (ΕΕ L 363, 20.12.2006, σ. 81).

² ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 24. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284, 31.10.2003, σ. 1).

³ ΕΕ L 24, 29.1.2008, σ. 8.

⁴ ΕΕ L 59, 27.2.1998, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/105/ΕΚ.

⁵ ΕΕ L 350, 28.12.1998, σ. 58. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003.

- 6) Οδηγία 1999/13/ΕΚ του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1999, για τον περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε ορισμένες δραστηριότητες και εγκαταστάσεις¹,
- 7) Οδηγία 1999/32/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο και για την τροποποίηση της οδηγίας 93/12/ΕΟΚ²,
- 8) Οδηγία 2000/76/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2000, για την αποτέφρωση των αποβλήτων³,
- 9) Οδηγία 2001/80/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων,
- 10) Οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους,
- 11) Οδηγία 2004/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τον περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε χρώματα διακόσμησης και βερνίκια και σε προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων⁴,
- 12) Οδηγία 2005/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/32/ΕΚ για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/32/ΕΚ σχετικά με την περιεκτικότητα των καυσίμων πλοίων σε θείο⁵,

¹ ΕΕ L 85, 29.3.1999, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2004/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 143, 30.4.2004, σ. 87).

² ΕΕ L 121, 11.5.1999, σ. 13. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2005/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 191, 22.7.2005, σ. 59).

³ ΕΕ L 332, 28.12.2000, σ. 91.

⁴ ΕΕ L 143, 30.4.2004, σ. 87.

⁵ ΕΕ L 191, 22.7.2005, σ. 59.

- 13) Οδηγία 2005/55/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2005, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά των εκπομπών αερίων και σωματιδιακών ρύπων από τους κινητήρες ανάφλεξης με συμπίεση που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, καθώς και κατά των εκπομπών αερίων ρύπων από κινητήρες επιβαλλόμενης ανάφλεξης που τροφοδοτούνται με φυσικό αέριο ή υγραέριο και χρησιμοποιούνται σε οχήματα¹,
- 14) Οδηγία 2006/32/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών².
3. Πληροφορίες όσον αφορά τα μέτρα για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης των οποίων εξετάσθηκε η ενδεχόμενη εφαρμογή στο κατάλληλο τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο σχετικά με την επίτευξη των στόχων για την ποιότητα του αέρα συμπεριλαμβανομένων των εξής:
- α) μείωση των εκπομπών από σταθερές πηγές εξασφαλίζοντας ότι εγκαθίσταται εξοπλισμός ελέγχου των εκπομπών στις μικρού και μεσαίου μεγέθους, σταθερές πηγές καύσης (και για την βιομάζα) ή ότι οι εν λόγω πηγές αντικαθίστανται,
- β) μείωση των εκπομπών από τα οχήματα με εκ των υστέρων τοποθέτηση σε αυτά εξοπλισμού ελέγχου των εκπομπών. Θα πρέπει να εξετασθεί η χρήση οικονομικών κινήτρων για να επιταχυνθεί η αποδοχή της εν λόγω προσέγγισης,
- γ) σύναψη συμβάσεων με δημόσιες αρχές σύμφωνα με τις διατάξεις του εγχειριδίου για τις περιβαλλοντικές δημόσιες συμβάσεις για οχήματα, καύσιμα και εξοπλισμό καύσης ώστε να μειωθούν οι εκπομπές, συμπεριλαμβανομένων των αγορών:
- νέων οχημάτων, συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων με χαμηλές εκπομπές,
  - μεταφορικών υπηρεσιών με καθαρότερα οχήματα,
  - σταθερών πηγών καύσης με χαμηλές εκπομπές,
  - καυσίμων με χαμηλές εκπομπές για σταθερές και κινητές πηγές,
- δ) μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών από τις μεταφορές μέσω του προγραμματισμού και της διαχείρισης της κυκλοφορίας (συμπεριλαμβανομένων

¹ ΕΕ L 275, 20.10.2005, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2007 (ΟJ L 171, 29.6.2007, σ. 1).

² ΕΕ L 114, 27.4.2006, σ. 64.

- τελών για την αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, των διαφοροποιημένων τελών στάθμευσης ή άλλων οικονομικών κινήτρων και της καθιέρωσης «ζωνών χαμηλών εκπομπών»),
- ε) μέτρα ενθάρρυνσης της στροφής των μεταφορών προς τα λιγότερο ρυπογόνα μεταφορικά μέσα,
- στ) εξασφάλιση της χρήσης καυσίμων με χαμηλές εκπομπές σε μικρής, μεσαίας και μεγάλης κλίμακας σταθερές πηγές καθώς και στις κινητές πηγές,
- ζ) μέτρα για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με τη χορήγηση αδειών δυνάμει της οδηγίας 2008/1/ΕΚ, με τα εθνικά σχέδια δυνάμει της οδηγίας 2001/80/ΕΚ, και με την αξιοποίηση οικονομικών μέσων, όπως οι φόροι, οι επιβαρύνσεις ή η εμπορία των εκπομπών,
- η) οσάκις κρίνεται σκόπιμο, μέτρα για την προστασία της υγείας των παιδιών ή άλλων ευαίσθητων ομάδων.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI**ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ**

1. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε να διατίθενται τακτικά στο κοινό ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις συγκεντρώσεις στο περιβάλλον των ρύπων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
2. Οι κοινοποιούμενες συγκεντρώσεις γνωστοποιούνται ως μέσες τιμές για την αντιστοίχως ενδεδειγμένη περίοδο υπολογισμού του μέσου όρου σύμφωνα με το Παράρτημα VII και τα Παραρτήματα XI έως XIV. Οι πληροφορίες αναφέρουν τουλάχιστον τα τυχόν επίπεδα που υπερβαίνουν τους στόχους ποιότητας του αέρα, συμπεριλαμβανομένων των οριακών τιμών, των τιμών στόχων, των ορίων συναγερμού, των ορίων ενημέρωσης ή των μακροπρόθεσμων στόχων για τον ελεγχόμενο ρύπο. Περιλαμβάνουν επίσης σύντομη αξιολόγηση ως προς τους στόχους ποιότητας του αέρα και κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις στην υγεία ή, ανάλογα με την περίπτωση, στη βλάστηση.
3. Οι πληροφορίες σχετικά με τις συγκεντρώσεις του διοξειδίου του θείου, του διοξειδίου του αζώτου, των σωματιδίων (τουλάχιστον ΑΣ₁₀), του όζοντος και του μονοξειδίου του άνθρακα στο περιβάλλον ενημερώνονται τουλάχιστον άπαξ ημερησίως και, ει δυνατόν, σε ωριαία βάση. Οι πληροφορίες σχετικά με τις συγκεντρώσεις του μολύβδου και του βενζολίου στο περιβάλλον, που υποβάλλονται με την μορφή μέσης τιμής για το τελευταίου δωδεκάμηνο, ενημερώνονται ανά τρίμηνο και, ει δυνατόν, ανά μήνα.
4. Το ΥΠΕΚΑ και περιφερειακές αρχές πρέπει να εξασφαλίζουν την έγκαιρη ενημέρωση του κοινού όσον αφορά τις διαπιστωνόμενες ή τις προβλεπόμενες υπερβάσεις των ορίων συναγερμού και των επιπέδων ενημέρωσης. Μεταξύ των παρεχόμενων λεπτομερειών περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:
  - α) πληροφορίες για την ή τις παρατηρούμενες υπερβάσεις:
    - τοποθεσία ή περιοχή της υπέρβασης,
    - είδος του ορίου ως προς το οποίο σημειώθηκε υπέρβαση (ενημέρωσης ή συναγερμού),

- χρόνος έναρξης και διάρκεια της υπέρβασης,
  - μέγιστη συγκέντρωση 1 ώρας και, επιπλέον, μέγιστη μέση συγκέντρωση 8 ωρών για το όζον,
- β) πρόβλεψη για το επόμενο απόγευμα/την ή τις επόμενες ημέρες:
- γεωγραφική περιοχή της αναμενόμενης υπέρβασης του ορίου ενημέρωσης ή/και του ορίου συναγερμού,
  - αναμενόμενη μεταβολή των συγκεντρώσεων (βελτίωση, σταθεροποίηση ή επιδείνωση) καθώς και λόγοι της μεταβολής αυτής,
- γ) πληροφορίες για την επηρεαζόμενη ομάδα πληθυσμού, τις πιθανές επιδράσεις στην υγεία και τη συνιστώμενη συμπεριφορά:
- πληροφορίες για τις ομάδες του πληθυσμού που βρίσκονται σε κίνδυνο,
  - περιγραφή πιθανών συμπτωμάτων,
  - μέτρα προφύλαξης που συνιστάται να ληφθούν από την ενδιαφερόμενη ομάδα πληθυσμού,
  - πού μπορούν να βρεθούν περισσότερες πληροφορίες,
- δ) πληροφορίες για προληπτικά μέτρα μείωσης της ρύπανσης ή/και της έκθεσης σε αυτήν: αναφορά των κύριων τομέων προέλευσης της ρύπανσης· συστάσεις για δράση με στόχο τη μείωση των εκπομπών,
- ε) σε περίπτωση προβλεπόμενων υπερβάσεων, το κράτος μέλος λαμβάνει μέτρα ώστε κατά το δυνατόν να γνωστοποιούνται οι σχετικές πληροφορίες.

Άρθρο 31

Κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν καταργείται, με την επιφύλαξη του άρθρου 29.

Άρθρο 32

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Μαρτίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΛΙΟΣ

ΥΦΥΠ.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8, τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:00

* 0 2 0 0 4 8 8 3 0 0 3 1 1 0 0 5 2 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr